

Οντέντ Γινόν*

Μια στρατηγική για το Ισραήλ στη δεκαετία του ογδόντα

ΣΧΟΛΙΟ ΣΕ ΕΝΑ «ΚΛΑΣΙΚΟ» ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ
ΤΗΝ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ, ΤΗΝ ΒΟΡΕΙΟ ΑΦΡΙΚΗ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ...
Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΝΟΝ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΜΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ

Ας αρχίσουμε με μια εύλογη απορία. Γιατί χρειάζεται η μετάφραση ενός κειμένου γραμμένου ήδη πάνω από 30 χρόνια; Ενός κειμένου γραμμένου στα Εβραϊκά εξ ορισμού γλώσσας μικρής εμβέλειας, που αν δεν μεταφραζόταν στα Αγγλικά από τον Σαχάκ θα παρέμενε παντελώς άγνωστο για την τεράστια πλειοψηφία των εκτός Ισραήλ ενδιαφερομένων; Το Ισραήλ ίσως πολύ περισσότερο από άλλες χώρες που μοιράζονται μαζί του την δυνατότητα που προσφέρει μια δύσκολη – μη διεθνής – γλώσσα, χρησιμοποιεί ένα διπλό κώδικα επικοινωνίας

---

* ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΔΙΩΝ

Ο Οντέντ Γινόν υπήρξε ανώτατος αξιωματούχος του ισραηλινού Υπ.Εξ. στη δεκαετία του 1980. Από το 1996 εργάζεται ως δημοσιογράφος στην «Jerusalem Post». Το κείμενο μεταφράστηκε από τα Εβραϊκά στα Αγγλικά από τον Ισραήλ Σαχάκ (1933-2001). Του ιδίου είναι και ο πρόλογος. Ο Ισραήλ Σαχάκ υπήρξε καθηγητής οργανικής χημείας στο Εβραϊκό Πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ και πρόεδρος της Ισραηλινής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και του Πολίτη. Δριμύς επικριτής της ισραηλινής κυβέρνησης, δημοσίευσε τα Χειρόγραφα Σαχάκ (The Shahak Papers), συλλογή κρίσιμων άρθρων από τον εβραϊκό Τύπο και είναι ο ίδιος συγγραφέας πολλών άρθρων και βιβλίων, ανάμεσά τους και τα *Οι μη-Εβραίοι στο Εβραϊκό Κράτος* και *Ο παγκόσμιος ρόλος του Ισραήλ: Όπλα Υποταγής* (1982).

Η μετάφραση στα Ελληνικά έγινε από τον Στάθη Ανδρέου και τα σχόλια που προτάσσουμε από τον Δημόσθενη Γεωργόπουλο, ύστερα από αναλυτική συζήτηση στην Σ.Ε. του περιοδικού.

νίας: έναν εσωτερικό στα Εβραϊκά, όπου τα πράγματα λέγονται λίγο πολύ με το όνομά τους και έναν εξωτερικό σε άλλη διεθνή γλώσσα, όπου εδώ κυριαρχεί η διπλωματική διατύπωση που συχνά πόρρω απέχει από την αλήθεια. Λοιπόν, στο μεταφραζόμενο κείμενο του Γινόν τα πράγματα λέγονται ξεκάθαρα, με το πραγματικό τους όνομα. Και είναι εδώ ίσως για πρώτη και τελευταία φορά που το ευρύτερο δυνατό όραμα κυριαρχίας αυτού του, μικρού μεγέθους αλλά μεγάλης ισχύος, λαού παρουσιάζεται σφαιρικά. Και τι βλέπουμε; Τίποτα το μικρό, το τοπικό, το περιορισμένο από την ανάγκη. Κάθε άλλο· βλέπουμε αντίθετα να ξεδιπλώνεται καθαρά το όραμα ενός ισχυρού λαού, γεμάτου εμπιστοσύνη για το μέλλον του, ενός λαού που ενεργητικά το διαμορφώνει σε σφαιρική κλίμακα. Αλλά ποιο είναι αυτό; Το παρουσιάζουμε αναλύοντας το σε 3 ή 4 κατευθύνσεις.

1) Κατ' αρχάς στα αφορώντα το ίδιο το κράτος του Ισραήλ και τα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη. Πολύ ξεκάθαρα το κείμενο του Γινόν προτείνει την μαζική μετανάστευση - εμείς θα την λέγαμε εθνοκάθαρση αν χρησιμοποιούσαμε λιγότερο αβρή γλώσσα - των Αράβων ανατολικά του Ιορδάνη, στην Ιορδανία. Προσέξτε την συστηματική διατύπωση του Γινόν: αναφέρεται σχεδόν παντού σε Άραβες, σαν να μην έχει ακούσει τις λέξεις Παλαιστίνη και Παλαιστίνιοι. Μήπως αυτό σας θυμίζει κάτι που ακούσατε πρόσφατα; Αν ναι, κερδίσατε. Ο βασικός ρεπουμπλικανός υποψήφιος για το προεδρικό αξίωμα και πρώτης γραμμής στέλεχος για πάνω από 20 χρόνια Νιούτ Γκίγκριτς, πρόσφατα αναφέρθηκε στους Παλαιστίνιους ως επινοημένο έθνος ενώ απλά είναι Άραβες χωρίς δική τους κρατική υπόσταση. Εύλογα ο εγχώριος αλλά και ο διεθνής Τύπος έσπευσαν να αναγνωρίσουν την, πασίγνωστη άλλωστε μετά την δημοσίευση του κειμένου των Μερσχάιμερ και Γουόλτ, επίδραση του ισραηλινού λόμπι στις ΗΠΑ. Παραποιήθηκε όμως, τουλάχιστον εν μέρει η αλήθεια, μιας και είναι σωστότερο αντί να χαρακτηρίζει κανείς τους Αμερικανούς νεοσυντηρητικούς ως φιλικά προσκείμενους ή ενδίδοντες στο εβραϊκό χρήμα, να τους ονομάσει ως την πέμπτη φάλαγγα του Ισραήλ στις ΗΠΑ. Γυρνώντας στο θέμα μας αυτό που ενδιαφέρει είναι η καθαρότητα του κειμένου του Γινόν που μετά από 30 χρόνια γίνεται πιο διαυγής: κανένα παλαιστινιακό κράτος στην Παλαιστίνη, εκτοπισμός και εθνοκάθαρση των Παλαιστινίων. Τα υπόλοιπα για τα δύο κράτη και την ειρηνική συνύπαρξη είναι για τις ημερίδες του ΕΛΙΑΜΕΠ...

2) Ακόμα πιο εντυπωσιακό είναι το σχέδιο Γινόν για τον ευρύτερο χώρο της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής στον οποίο εντοπίζει και τις βασικές στρατηγικές προκλήσεις για το Ισραήλ, με την εξαίρεση της στο μεταξύ εκλείψασας ΕΣΣΔ. Είναι ίσως το μόνο κείμενο που αποκαλύπτει το στρατηγικό εύρος σε χώρο και χρόνο των ισραηλινών σχεδίων. Ούτε λίγο ούτε πολύ εισηγείται τον κατακερματισμό ή καλύτερα διάλυση του συνόλου των κρατών της περιοχής, αραβικών και όχι μόνο (π.χ. Τουρκία, Ιράν), σε εθνική, φυλετική και θρησκευτική βάση. Πάνω σ' αυτό το χαώδες παζλ κρατιδίων, περιοχών και απροσδιόριστων οντοτήτων κυριαρχεί το όραμα του αναδυόμενου σιωνιστικού

κράτους-υπερδύναμης που θα ηγεμονεύει «διαιρώντας και βασιλεύοντας» πάνω του. Πρόκειται για ένα όραμα εντυπωσιακό στην σύλληψή του και συνάμα εφιαλτικό. Ίσως σήμερα να μας προκαλεί λιγότερη εντύπωση από όση του αξίζει. Εξοικειωμένοι πλέον με τον διαχωρισμό του Ιράκ σε σιίτες, σουνίτες και Κούρδους, δεν πρέπει να προσπεράσουμε την διόραση, ή πιο κοντά στην αλήθεια, προετοιμασία του πράγματος για πάνω από 20 χρόνια πριν την πραγματοποίησή του. Ούτε πρέπει να μας διαφεύγει η ανάλογη τύχη του Σουδάν. Ήδη άλλωστε η Λιβύη, το νέο μέλος της συλλογής διαλυμένων κρατών υποψήφιων για πολυκερματισμό και εξαγωγή ανωμαλίας προς την Αίγυπτο, Αλγερία και ευρύτερη Βόρεια Αφρική, προστέθηκε στην γρήγορα πραγματοποιούμενη ατζέντα του Γινόν. Σταματήστε λίγο τον χρόνο και γυρίστε 30-40 χρόνια πίσω. Θυμηθείτε τα σχέδια για παναραβική ένωση, που γνώριζαν λίγο πριν λαμπρή αλλά παροδική επιτυχία, την Ηνωμένη Αραβική Δημοκρατία ... Τώρα αναλογιστείτε την πληροφοριακή αξία του παρόντος κειμένου. Και βέβαια δείτε και την κρυμμένη όψη της σελήνης... Γιατί αν το κείμενο του Γινόν οραματίζεται με αρκετή ενάργεια την διάλυση των κρατών της περιοχής στις εθνοφυλετικές και θρησκευτικές γραμμές που όντως υπήρχαν, συχνά όμως εν υπνώσει τότε ή και εν αποδρομή, αποκαλύπτεται εντυπωσιακά αλλά και ιδιοτελώς κοντόφθαλμο μπροστά στο σχετικά προφανές πόρισμα: ανασύνθεση της περιοχής πάνω ακριβώς στις πιο πάνω διαχωριστικές γραμμές. Αν πρέπει να γίνει διαχωρισμός σουνιτών-σιιτών τι θα εμποδίσει π.χ. τους σουνίτες της Αιγύπτου, της Συρίας, της Αλγερίας, της Σαουδικής Αραβίας κ.λπ. να ανασυντεθούν σε ένα πολύ μεγαλύτερο και ισχυρότερο κράτος; Αν πάλι η διάκριση είναι ανάμεσα σε Άραβες και Βέρβερους τι θα εμπόδιζε την ανάδυση της Μεγα-Αραβίας ή Μέγα-Βερβερίας; Φυσικά η στρατηγική Γινόν, δεν έχει να κάνει με την επίλυση λογικών προβλημάτων, αλλά με τα οράματα κυριαρχίας του Ισραήλ, που βέβαια αφού αρχικά συμβάλει με όλες του τις δυνάμεις στην πολυδιάσπαση της ευρύτερης περιοχής, θα συνεχίσει καταβάλλοντας ακόμα μεγαλύτερες για να εμποδίσει την ανασύνθεσή της. Και ας μην μας παρατηρηθεί ότι η ανασύνθεση αυτή θα απαιτούσε ανταλλαγές πληθυσμών, συχνά και εθνοκάθαρση μεγάλης κλίμακας, γιατί δεν νομίζουμε ότι αυτά στάθηκαν ποτέ προβλήματα για το Ισραήλ στην ευόδωση των δικών του στόχων. Περιττεύει να πούμε τι θα σημάνουν ή καλύτερα τι ήδη σήμαναν για τους πληθυσμούς της περιοχής τα διαχωριστικά αυτά σχέδια. Ας θυμίσουμε το Ιράκ, τον Λίβανο ή ας στρέψουμε την ματιά μας στα συμβαίνοντα στη Λιβύη. Και ας μην θεωρήσουμε ότι τα διασπαστικά σχέδια του Ισραήλ αφορούσαν μόνο τα αραβομουσουλμανικά κράτη της περιοχής. Το προτεκτοράτο 'Κύπρος' που θα εγκαθίδρυε το σχέδιο Ανάν, με ανώτατη εξουσία τους 3 δικαστές που θα διορίζε ο ΟΗΕ σίγουρα δεν θα ελέγχονταν από τους Κυπρίους (Ελληνες και Τούρκους), ούτε και από τις δύο μητέρες-πατρίδες. Οι τρεις δικαστές θα απηχούσαν τις απόψεις κυρίως των ΗΠΑ που κυριαρχούν στον ΟΗΕ. Αλλά όπως γνωρίζει κάθε καλός παρατηρητής, οι απόψεις των ΗΠΑ τουλάχιστον για την περιοχή

που αναφερόμαστε, είναι οι απόψεις του Ισραήλ, αν όχι στο 100% οπωσδήποτε στο 70-80%. Δεν ήταν τυχαία επομένως η έστω και σιωπηρή υποστήριξη του Ισραήλ στο σχέδιο Ανάν, αφού άλλωστε το πρόγραμμά του, το πρόγραμμα Γινόν, πραγματοποιούσαν Άγγλοι και Αμερικανοί. Ανάλογη διακριτική στάση τήρησε και με τα γεγονότα της Λιβύης και αναλόγως πράττει σήμερα και με την Συρία. Γιατί να εκτίθεται όταν διάφοροι «χρήσιμοι ηλίθιοι» κάνουν την δουλειά σου; Αν η ανάγνωση της «Αραβικής Άνοιξης», ως απλό παράγωγο της στρατηγικής Γινόν, είναι σίγουρα μεγάλη υπερβολή, όμως η προσπάθεια παροχέτευσής της προς τα εκεί, με κατάλληλη υποδαύλιση, εξοπλισμό κ.λπ. διάφορων επιμέρους ομάδων, είναι προφανής. Κατά δε τον βαθμό που οι προσπάθειες λιγότερο ή περισσότερο ευρύτερης ανασύνθεσης είναι τουλάχιστον ανεπαρκείς και συχνά υπονομευμένες, η στρατηγική Γινόν τείνει να γίνει κυρίαρχη, ακολουθούμενη από προφανείς καταστροφές για τους λαούς της περιοχής.

3) το σχέδιο Γινόν για την αντιμετώπιση της ΕΣΣΔ δεν ήταν λιγότερο εντυπωσιακό, αλλά η στο μεταξύ επισυμβάσα κατάρρευσή της περιορίζει τους λόγους να επιμείνουμε εδώ. Άλλωστε αν και ο Γινόν αναφέρει την ΕΣΣΔ ως την «πρωταρχική μας διεθνή πρόκληση», δύσκολα διαφεύγει από τον προσεκτικό αναγνώστη του μικρού αυτού κειμένου ότι το βάρος του κειμένου πέφτει πάνω στην «δευτερεύουσα πρόκληση», τον αραβο-μουσουλμανικό κόσμο. Αξίζει μόνο ως προς την ΕΣΣΔ να αναφερθούμε στις μεγάλες φιλοδοξίες αυτού του μικρού σε πληθυσμού λαού, όταν ο Γινόν θεωρεί ότι «η δύναμη των πυρηνικών όσο και των συμβατικών όπλων, η ποσότητά τους, η ακρίβεια και η αξιοπιστία τους θα φέρουν τα πάνω κάτω στον κόσμο μας μέσα σε λίγα μόλις χρόνια και πρέπει να προσανατολιστούμε εδώ στο Ισραήλ ώστε να μπορέσουμε να το αντιμετωπίσουμε». Για μια στιγμή μόνο αναλογισθείτε την χώρα μας να επιχειρεί κάτι ανάλογο, ή ακόμα και να το διανοείται...

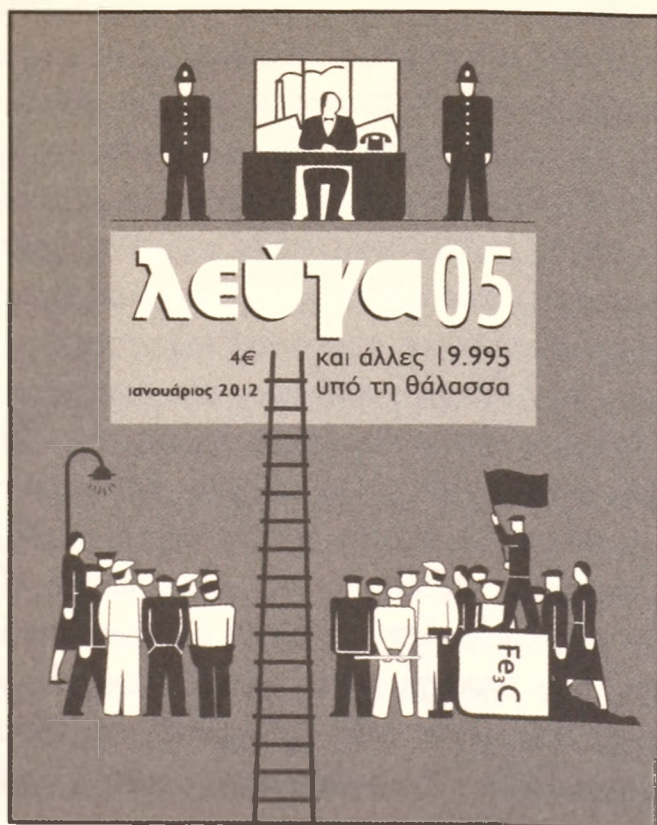
4) Τέλος, η στρατηγική Γινόν εισέρχεται σε ομιχλώδη μέρη, και τα διατρέχει εξίσου ασαφώς. Παρ' όλη την ασάφεια αξίζει να ακολουθήσουμε έστω και με κάποια προσπάθεια τον Γινόν στον μελλοντολογικό πλουν του, διότι αφενός αναφέρεται σε θέματα μέγιστης σημασίας και αφετέρου σκιαγραφεί το πώς αντιλαμβάνεται μια κεντρική τάση του Ισραήλ την μελλοντική εξέλιξη του πολιτισμού μας. Γράφει λοιπόν: «Η κεντρική διαδικασία είναι η διακοπή της ορθολογικής, ουμανιστικής προοπτικής ως ο ακρογωνιαίος λίθος πάνω στον οποίο θεμελιώνεται η ύπαρξη και τα επιτεύγματα του Δυτικού Πολιτισμού από την Αναγέννηση κι εφεξής» και λίγο παρακάτω: «οι οικονομικοί και ενεργειακοί πόροι δεν ανταποκρίνονται αναλογικά στις ανάγκες του ανθρωπίνου είδους». Αν και αμέσως μετά ο Γινόν εμπλέκει την ηθική, την απαξίωση των ιδεωδών του Σοσιαλισμού και της Δημοκρατίας και κριτικάρει τον δυτικό καταναλωτισμό, προκαλώντας σύγχυση για το πού ακριβώς επικεντρώνεται το κείμενό του για την εξωτερική πολιτική, οι δυο παραπάνω προτάσεις που παραθέσαμε ξεκαθαρίζουν το θέμα: προοπτικά ο κεντρικός άξονας πολιτικής του Ισραήλ θα

παίρνει υπ' όψιν την στενότητα των παγκόσμιων πόρων που διεκδικούνται από ολοένα και περισσότερους ανθρώπους με αποτέλεσμα η προοπτική για την πρόοδο και ευημερία του κόσμου μας, συστατικό του μετα-αναγεννησιακού κόσμου, της δημοκρατίας μετά την Γαλλική Επανάσταση, και του σοσιαλισμού στον 20ό αιώνα, να φαντάζουν λόγια κενά περιεχομένου. Με λίγη προσπάθεια μπορούμε να διαβάσουμε κάτω από τις γραμμές αυτό που δεν τολμά να διατυπώσει ακόμα και σε ένα κείμενο γραμμένο στα Εβραϊκά: λίγοι θα έχουν στην κατοχή τους τους σπάνιους πόρους της γης και απ' αυτό απορρέει η άρνηση της δημοκρατίας και του σοσιαλισμού, ως λογικά ασύμβατους στόχους με μια ολοένα και επεκτεινόμενη στενότητα. Και επειδή το Ισραήλ και ακόμα περισσότερο η εβραϊκή διασπορά, κατέχουν ένα δυσανάλογο μερίδιο των πόρων, τοπικών (το Ισραήλ) και παγκόσμιων (η διασπορά ιδίως με την χρηματική μορφή τους), εύλογα προκύπτει και η θέση που επιφυλάσσει ο Γινόν για το Ισραήλ: μακάριου κατέχοντος που δρα συντηρητικά ή και αντιδραστικά σε κάθε πρόταση αναδιανομής. Εδώ αξίζει να σημειώσουμε ένα φαινομενικό παράδοξο. Το κατά Γινόν Ισραήλ είναι παράλληλα δύναμη συντηρητική από την άποψη της κατανομής των πόρων του πλανήτη και αναθεωρητική από την άποψη των καθεστώτων της περιοχής (που όπως είδαμε επιθυμεί να διαλύσει, χωρίς να ανασυνθέσει). Βέβαια, η αναθεωρητική και η συντηρητική στάση συνδυάζονται πολύ καλά αν λάβει κανείς υπ' όψιν ότι μόνο μέσω διάλυσης χωρίς ανασύνθεση είναι δυνατό να εμποδιστούν τα κράτη και οι πληθυσμοί της περιοχής να διεκδικήσουν ένα καλύτερο μερίδιο από τους σπάνιους πόρους.

Θα κλείσουμε την σύντομη παρουσίαση με μερικές σκέψεις γύρω από την πρόσφατη εξαιρετικά στενή προσέγγιση της χώρας μας με το Ισραήλ, υπό το πρίσμα της διασάφησης που το κείμενο του Γινόν προκαλεί. Στην χώρα επικρατεί μια πολύ ελλιπής γνώση του τι επιδιώκει το Ισραήλ. Ακόμα και οι αποφασισμένοι αντίπαλοί του, επικεντρώνουν την αντίθεσή τους στα συμβαίνοντα στην Παλαιστίνη, έχοντας ελάχιστη αίσθηση του ευρύτερου ρόλου του που το παρόν κείμενο ξεκαθαρίζει. Κόμματα και πολίτες επομένως που προτείνουν στρατηγική σχέση με το Ισραήλ θα πρέπει να υπολογίσουν καλύτερα τις παραμέτρους της πρότασής τους. Π.χ. θα πρέπει να μας εξηγήσουν πώς έχοντας στρατηγική σχέση με το Ισραήλ θα αποφύγουμε να εμπλακούμε στα αναθεωρητικά σχέδια του, που ως μόνιμη συνιστώσα τους έχουν τον διαρκή πόλεμο, την κατασκοπία, και τις αδιάκοπες συγκεκαλυμμένες δράσεις στον ευρύτερο χώρο της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής. Αν πάλι αποδεχθούν ως τίμημα της στρατηγικής σχέσης με το Ισραήλ την δυνητική εμπλοκή σ' αυτόν τον «κόσμο του Άρη», θα πρέπει να μας δείξουν ποια ανταλλάγματα αξίζουν αυτή την θυσία. Τι θα μας προσφέρει η εναντίωσή μας σε 300+ εκ. ανθρώπους; Στην δική μας συλλογιστική η πιθανή διέλευση ενός αγωγού του Ισραήλ προς την Δυτική Ευρώπη με πολύ μικρότερες δυνατότητες παροχής άλλωστε από τα κράτη της Βόρειας Αφρικής και την Ρωσία, δεν αποτελεί σπουδαίο λόγο. Δεν αρνούμαστε την δυ-

νατότητα συνεργασίας για την επίτευξη αυτού του στόχου. Απλά η συνεργασία στον ενεργειακό τομέα δεν πρέπει να μας εμπλέξει επ' ουδενί στα επικίνδυνα ευρύτερα σχέδια του Ισραήλ. Το άλλο αντάλλαγμα, η εις βάρος της Τουρκίας συνεργασία είναι ακόμα περισσότερο αμφιλεγόμενο, εφόσον δεν έχουμε δει τίποτα ουσιώδες μέχρι στιγμής, ενώ παράλληλα υπόκειται στο ενδεχόμενο μεταβολής των σχέσεων των δύο χωρών καθώς και στις ενέργειες των ΗΠΑ για επίλυση των μεταξύ τους διαφορών. Κάτι τέτοιο θα μας αφήσει χωρίς κάλυψη έναντι της Τουρκίας, αλλά και εκτεθειμένους έναντι του συνόλου των χωρών και κατοίκων της περιοχής. Τέλος όσο και αν η εξωτερική πολιτική μιας χώρας δεν είναι ο κλασικός χώρος ηθικής στάσης και δράσης, δεν πρέπει να είμαστε και εντελώς αδιάφοροι απέναντί τους. Αν όχι άμεσα, πάντως μεσο-μακροπρόθεσμα, πολιτικές που αναλαμβάνονται χωρίς στοιχειώδες ενδιαφέρον για την ηθική τους διάσταση, κινδυνεύουν με απονομιμοποίηση και κατάρρευση. Πιστεύουμε δε ότι, η στρατηγική Γινόν που σε μεγάλο βαθμό ακολουθεί το Ισραήλ, με την στόχευσή της στην διαρκή πολυδιάσπαση των κρατών της περιοχής μέσω υπονόμευσης ή/ και ανοικτού πολέμου και με την προσπάθεια για την ιδιοποίηση όσο το δυνατό περισσότερων σπάνιων πόρων, χωρίς την συμμετοχή των λοιπών κατοίκων της ευρύτερης περιοχής δύσκολα θα μπορούσε να θεωρηθεί ηθική ακόμα και από τους στενότερους φίλους του... Είναι επομένως καιρός και υπό το φως του κειμένου Γινόν να ανοίξει στην χώρα μας η συζήτηση για το είδος, την έκταση και την ένταση της σχέσης μας με το Ισραήλ.

Δημοσθένης Γεωργόπουλος

Μαρξ - Λένιν - Γκράμσι
και η πολιτισμική ηγεμονία
της Αριστεράς

κοινωνία
πολιτική

Δαμιανός Βασιλειάδης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση αντιπροσωπεύει, κατά τη γνώμη μου, το επακριβές και λεπτομερές σχέδιο του παρόντος σιωνιστικού καθεστώτος (των Σαρόν και Εϊτάν) για τη Μέση Ανατολή που βασίζεται στην διαίρεση ολόκληρης της περιοχής σε μικρά κράτη και την διάλυση όλων των υπαρχόντων αραβικών κρατών. Θα σχολιάσω τη στρατιωτική πτυχή αυτού του σχεδίου σε ένα επιλογικό σημείωμα. Εδώ θέλω να επιστήσω την προσοχή των αναγνωστών σε διάφορα σημαντικά σημεία:

1. Η ιδέα ότι όλα τα αραβικά κράτη θα πρέπει να διαλυθούν, από το Ισραήλ, σε μικρότερες μονάδες επανέρχεται ξανά και ξανά στην ισραηλινή στρατηγική σκέψη. Λόγου χάρη, ο Ζε'εφ Σιφ, ο πολεμικός ανταποκριτής της Χα'αρέτζ (και πιθανώς ο μεγαλύτερος γνώστης του θέματος στο Ισραήλ) περιγράφει το «καλύτερο» που θα μπορούσε να συμβεί στο Ιράκ για τα ισραηλινά συμφέροντα: «Η διάσπαση του Ιράκ σε ένα σιιτικό κράτος, ένα σουνιτικό κράτος και η απόσχιση του κουρδικού τμήματος» (Χα'αρέτζ 2/6/1982). Στην πραγματικότητα, αυτή η πτυχή του σχεδίου είναι πολύ παλιά.

2. Ο ισχυρός δεσμός με τη νεο-συντηρητική σκέψη στις ΗΠΑ είναι πολύ εμφανής, ιδιαίτερα στις σημειώσεις του συγγραφέα. Όμως, μολονότι γίνεται σεβαστή η ιδέα της «άμυνας της Δύσης» έναντι της σοβιετικής ισχύος, ο πραγματικός σκοπός του συγγραφέα και του παρόντος ισραηλινού καθεστώτος είναι ξεκάθαρος: Η ανάδειξη ενός ιμπεριαλιστικού Ισραήλ σε παγκόσμια δύναμη. Με άλλα λόγια, ο στόχος του Σαρόν είναι να παραπλανήσει τους Αμερικανούς αφού θα έχει παραπλανήσει όλους τους άλλους.

3. Είναι προφανές ότι πολλά από τα σχετικά δεδομένα, τόσο στα κείμενα όσο και στις σημειώσεις έχουν είτε παραποιηθεί, είτε παραληφθεί, όπως η οικονομική βοήθεια των ΗΠΑ στο Ισραήλ. Πολλά από αυτά είναι καθαρή φαντασία. Όμως, το σχέδιο δεν πρέπει να θεωρηθεί ως χωρίς καμιά απήχηση ή ως μη εφαρμόσιμο για κάποιο μικρό χρονικό διάστημα. Το σχέδιο ακολουθεί πιστά τις γεωπολιτικές ιδέες της Γερμανίας της Περιόδου 1890-1933, που ακολουθήθηκαν κατά γράμμα από τον Χίτλερ και τους Ναζί και που προκαθόρισαν τους στόχους τους στην Ανατολική Ευρώπη. Αυτοί οι στόχοι ιδιαίτερα η διαίρεση των υπαρχόντων κρατών, υλοποιήθηκαν το 1939-1941 και μόνο μια συμμαχία σε παγκόσμιο επίπεδο απέτρεψε την παγίωσή τους για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Οι σημειώσεις του συγγραφέα ακολουθούν το κείμενο. Για να αποφύγω την σύγχυση δεν προσέθεσα δικές μου σημειώσεις, αλλά έβαλα την ουσία τους σε αυτό το σημείωμα και στο επιλογικό σημείωμα του τέλους. Έχω, εντούτοις, υπογραμμίσει σημεία του κειμένου.

Ισραήλ Σαχάκ
13 Ιουνίου 1982

Μια στρατηγική για το Ισραήλ στη δεκαετία του ογδόντα

Αυτή η έκθεση δημοσιεύτηκε αρχικά στα Εβραϊκά στο Κιβουνίμ (Κατευθύνσεις), ένα περιοδικό για τον ιουδαϊσμό και τον σιωνισμό· τεύχ. 14, Χειμώνας, 5742, Φεβρουάριος 1982, Εκδότης: Γιόραμ Μπεκ. Συντακτική Επιτροπή: Έλι Έγιαλ, Γιόραμ Μπεκ, Αμνόν Χανταρί, Γιοχάναν Μανόρ, Ελιέζερ Σβάιντ. Έκδοση του Τμήματος Δημοσιευμάτων / Παγκόσμιος Σιωνιστικός Οργανισμός, Ιερουσαλήμ.

Στην αυγή της δεκαετίας του ογδόντα το κράτος του Ισραήλ έχει ανάγκη από νέες προοπτικές σχετικά με τη θέση του, τους σκοπούς του και τους εθνικούς στόχους του, στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Αυτή η ανάγκη έχει γίνει ακόμα πιο ζωτική εξαιτίας ενός πλήθους κομβικών διεργασιών που η χώρα και η περιοχή υφίστανται. Ζούμε σήμερα στα πρώιμα στάδια μιας νέας περιόδου της ανθρώπινης ιστορίας που δεν ομοιάζει καθόλου με τις προκατόχους της και που τα χαρακτηριστικά της είναι εντελώς διαφορετικά απ' ό,τι γνωρίζαμε μέχρι τώρα. Γι' αυτό και χρειάζεται να κατανοήσουμε αυτές τις κεντρικές διεργασίες οι οποίες τυποποιούν από τη μια μεριά αυτή την ιστορική περίοδο και από την άλλη χρειαζόμαστε μια παγκόσμια προοπτική και μια επιχειρησιακή στρατηγική σε συμφωνία με τις νέες καταστάσεις. Η ύπαρξη, η ευημερία και η συνοχή του εβραϊκού κράτους θα εξαρτηθούν από την ικανότητά του να υιοθετήσει ένα νέο πλαίσιο για τις εγχώριες και διεθνείς του υποθέσεις.

Αυτή η περίοδος χαρακτηρίζεται από διάφορα γνωρίσματα που ήδη μπορούμε να διαγνώσουμε και που συμβολίζουν μια γνήσια επανάσταση στον παρόντα τρόπο ζωής μας. Η κεντρική διαδικασία είναι η διακοπή της ορθολογικής, ουμανιστικής προοπτικής ως ο ακρογωνιαίος λίθος πάνω στον οποίο θεμελιώνεται η ύπαρξη και τα επιτεύγματα του Δυτικού Πολιτισμού από την Αναγέννηση κι εφεξής. Οι πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές θεωρήσεις που αναδύθηκαν από αυτό το θεμέλιο έχουν τη βάση τους σε πολλές «αλήθειες» που στον καιρό μας εξαφανίζονται – παραδείγματος χάρη η θεώρηση ότι ο άνθρωπος ως άτομο είναι το κέντρο του σύμπαντος και ότι τα πάντα υπάρχουν για να ικανοποιούν τις βασικές υλικές του ανάγκες. Αυτή η θέση τίθεται υπό αμφισβήτηση πλέον, όπου έχει γίνει πασίδηλο ότι το πλήθος των πόρων στον πλανήτη δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του ανθρώπου, τις οικονομικές του ανάγκες ή τους δημογραφικούς περιορισμούς. Σε έναν κόσμο όπου υπάρχουν τέσσερα δισεκατομμύρια άνθρωποι και οι οικονομικοί και ενεργειακοί πόροι δεν ανταποκρίνονται αναλογικά στις ανάγκες του ανθρωπίνου είδους είναι μη ρεαλιστικό να περιμένουμε τη βασική απαίτηση της Δυτικής Κοινωνίας,¹ π.χ. η επιθυμία και

1. American Universities Field Staff. Αναφορά Νο33, 1979. Σύμφωνα με αυτήν τη μελέτη ο

προσδοκία για αλόγιστη κατανάλωση. Η άποψη ότι η ηθική δεν παίζει κανένα ρόλο στην κατεύθυνση που ακολουθεί ο άνθρωπος, αλλά οι υλικές ου ανάγκες – αυτή η άποψη καθίσταται κυρίαρχη σήμερα, καθώς βλέπουμε έναν κόσμο όπου όλες σχεδόν οι αξίες εξαφανίζονται. Χάνουμε την ικανότητα να εκτιμήσουμε τα πιο απλά πράγματα, ειδικά όταν αφορούν την απλή ερώτηση τι είναι Καλό και Κακό.

Το όραμα των απεριόριστων φιλοδοξιών και ικανοτήτων του ανθρώπου συρρικνώνεται μπροστά στα θλιβερά γεγονότα της ζωής, όταν γινόμαστε μάρτυρες της διάλυσης της παγκόσμιας τάξης γύρω μας. Η άποψη που υπόσχεται ελευθερία και ελευθεροφροσύνη στο ανθρώπινο γένος φαίνεται παράλογη υπό το φως του θλιβερού γεγονότος ότι τα τρία τέταρτα της ανθρώπινης φυλής ζουν υπό ολοκληρωτικά καθεστώτα. Οι απόψεις που αφορούν την ισότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη κατάντησαν από τον σοσιαλισμό και ιδιαίτερα από τον κομμουνισμό περίγελως. Δεν υπάρχει αντεπιχειρηματολογία όσον αφορά την αλήθεια αυτών των δύο ιδεών, ωστόσο είναι σαφές ότι δεν υλοποιήθηκαν ορθά και ως εκ τούτου η πλειοψηφία της ανθρωπότητας έχασε την ελευθερία της και την ευκαιρία για ισότητα και δικαιοσύνη. Σε αυτόν τον πυρηνικό κόσμο που (ακόμα) ζούμε με σχετική ειρήνη για τριάντα χρόνια, η ιδέα της ειρήνης και της συνύπαρξης μεταξύ των εθνών δεν έχει νόημα όταν μια υπερδύναμη όπως η ΕΣΣΔ διατηρεί ένα στρατιωτικό και πολιτικό δόγμα όπως αυτό που διατηρεί: ότι όχι μόνο ένας πυρηνικός πόλεμος είναι πιθανός και αναγκαίος για να επιτευχθούν οι σκοποί του μαρξισμού, αλλά ότι είναι δυνατόν να επιβιώσει ύστερα, για να μη μιλήσουμε για το γεγονός ότι κανένας δεν μπορεί να είναι νικητής.²

Οι ουσιαστικές αντιλήψεις της ανθρώπινης κοινωνίας, ιδιαίτερα εκείνες της Δύσης, υφίστανται μεταβολές λόγω πολιτικών, στρατιωτικών και οικονομικών

παγκόσμιος πληθυσμός θα ξεπεράσει τα έξι δισεκατομμύρια το 2000. Ο σημερινός πληθυσμός μπορεί να αναλυθεί ως εξής: Κίνα, 958 εκατ., Ινδία 635 εκατ., ΕΣΣΔ, 261 εκατ., ΗΠΑ 218 εκατ., Βραζιλία και Ιαπωνία 110 εκατ. εκάστη. Σύμφωνα με αυτούς τα μεγέθη του ΟΗΕ για το 1980 θα υπάρχουν το 2000, 50 πόλεις με πληθυσμό άνω των 5 εκατομμυρίων εκάστη. Ο πληθυσμός του Τρίτου Κόσμου θα ανέρχεται στο 80% του παγκόσμιου πληθυσμού. Σύμφωνα με τον Τζάστιν Μπλακγουέλντερ, διευθυντή του Ταμείου Απογραφής, ο παγκόσμιος πληθυσμός δεν θα φτάσει τα 6 δισεκατομμύρια εξαιτίας του λιμού.

2. Η σοβιετική πυρηνική πολιτική έχει καλά συνοψιστεί από δύο Αμερικανούς σοβιετολόγους: Joseph D. Douglas and Amoretta M. Hoeber, *Soviet Strategy for Nuclear War*, Στάνφορντ, Κα., Εκδόσεις Ιδρύματος Χούβερ, 1979. Στη Σοβιετική Ένωση δεκάδες και εκατοντάδες άρθρα και βιβλία τυπώνονται κάθε χρόνο περιγράφοντας λεπτομερώς το σοβιετικό δόγμα για πυρηνικό πόλεμο και υπάρχει σημαντική βιβλιογραφία που έχει μεταφραστεί στα Αγγλικά και εκδοθεί από την Αμερικανική Αεροπορία, συμπεριλαμβανομένων των: *Marxism-Leninism on War and the Army: The Soviet View*, Μόσχα 1972· Marshal A. Grechko, *The Armed Forces of the Soviet State*, Μόσχα 1975. Η κεντρική σοβιετική προσέγγιση στο ζήτημα παρουσιάζεται στο βιβλίο του Στρατάρχη Σοκολόβσκι που εκδόθηκε το 1962 στη Μόσχα, Marshal V. D. Sokolovski, *Military Strategy, Soviet Doctrine and Concepts*, εκδ. Praeger, Νέα Υόρκη 1963.

μετασχηματισμών. Έτσι, η πυρηνική και συμβατική ισχύς της ΕΣΣΔ έχει μετατρέψει την περίοδο που μόλις έληξε στην τελευταία αναβολή προ της μεγάλης περιπέτειας που θα κατεδαφίσει ένα μεγάλο κομμάτι του κόσμου μας με έναν πολυεπίπεδο παγκόσμιο πόλεμο, σε σύγκριση με τον οποίο οι προηγούμενοι πόλεμοι δε θα είναι παρά παιδικά παιχνίδια. Η δύναμη των πυρηνικών όσο και των συμβατικών όπλων, η ποσότητά τους, η ακρίβεια και η αξιοπιστία τους θα φέρουν τα πάνω κάτω στον κόσμο μας μέσα σε λίγα μόλις χρόνια και πρέπει να προσανατολιστούμε εδώ στο Ισραήλ ώστε να μπορέσουμε να το αντιμετωπίσουμε. Αυτή είναι, λοιπόν, η κύρια απειλή για την ύπαρξή μας και για την ύπαρξη του Δυτικού Κόσμου.³ Ο πόλεμος για τους φυσικούς πόρους του πλανήτη, το αραβικό μονοπώλιο στο πετρέλαιο και η ανάγκη της Δύσης να εισάγει τις περισσότερες πρώτες ύλες της από τον Τρίτο Κόσμο, μετασχηματίζουν τον κόσμο που γνωρίζουμε, δεδομένου ότι ένας από τους κεντρικούς στόχους της ΕΣΣΔ είναι να νικήσει τη Δύση αποκτώντας τον έλεγχο των τεράστιων πόρων του Περσικού Κόλπου και του νοτίου μέρους της Αφρικής, όπου συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος του ορυκτού πλούτου του πλανήτη. Μπορούμε να φανταστούμε τις διαστάσεις της παγκόσμιας σύγκρουσης που θα αντιμετωπίσουμε στο μέλλον.

Το δόγμα Γκόρσκοφ υποδεικνύει σοβιετικό έλεγχο των ωκεανών και των πλούσιων σε ορυκτά περιοχών του Τρίτου Κόσμου. Αυτό, σε συνάρτηση με το παρόν σοβιετικό πυρηνικό δόγμα που βεβαιώνει ότι είναι δυνατή η διαχείριση, νίκη και επιβίωση ενός πυρηνικού πόλεμου, κατά τη διάρκεια του οποίου η στρατιωτική ισχύς της Δύσης θα καταστραφεί και οι κάτοικοί της θα γίνουν σκλάβοι στην υπηρεσία του μαρξισμού-λενινισμού, είναι ο κύριος κίνδυνος για την παγκόσμια ειρήνη και για την ίδια μας την ύπαρξη. Από το 1967 και ύστερα, οι Σοβιετικοί έχουν παραλλάξει τη ρήση του Κλαούζεβιτς ως «Ο πόλεμος είναι η συνέχιση της πολιτικής με πυρηνικά μέσα» και το έχουν αναγάγει στο ρητό που καθορίζει όλες τους τις πολιτικές. Ήδη σήμερα εκπληρώνουν τους στόχους τους στην περιοχή μας και σε ολόκληρο τον κόσμο και η ανάγκη να τους αντιμετωπίσουμε, αναδεικνύεται ως το κυρίαρχο στοιχείο στην πολιτική ασφαλείας της χώρας μας και φυσικά του υπόλοιπου ελεύθερου κόσμου. Αυτή είναι η πρωταρχική διεθνής μας πρόκληση.⁴

3. Μια εικόνα για τις σοβιετικές προθέσεις σε διάφορες περιοχές του πλανήτη μπορεί να αντληθεί από το βιβλίο των Νταγκλας και Χέμπερ, ό.π. Για περισσότερα βλ. Michael Morgan, «USSR's Minerals as Strategic Weapon in the Future,» *Defense and Foreign Affairs*, Ουάσινγκτον, D.C., Δεκ. 1979.

4. Admiral of the Fleet Sergei Gorshkov, *Sea Power and the State*, Λονδίνο 1979. General George S. Brown (USAF) C-JCS, *Statement to the Congress on the Defense Posture of the United States For Fiscal Year 1979*, σ. 103. National Security Council, *Review of Non-Fuel Mineral Policy*, Ουάσινγκτον D.C. 1979. Drew Middleton, *The New York Times*, (15/9/1979). *Time*, 21/9/1980.

Ο αραβο-μουσουλμανικός κόσμος, ως εκ τούτου, δεν αποτελεί το κυρίαρχο στρατηγικό πρόβλημα που θα αντιμετωπίσουμε τη δεκαετία του ογδόντα, παρά το γεγονός ότι πράγματι αποτελεί την κύρια απειλή για το Ισραήλ, λόγω της αυξανόμενης στρατιωτικής του δύναμης. Αυτός ο κόσμος, με τις εθνοτικές του μειονότητες, τις φατρίες του και τις εσωτερικές του κρίσεις, που είναι απίστευτα αυτοκαταστροφικός, όπως βλέπουμε στον Λίβανο, στο μη αραβικό Ιράν και πλέον και στη Συρία, είναι ανίκανος να διαχειριστεί επιτυχώς τα θεμελιώδη προβλήματά του και, ως εκ τούτου, δεν συνιστά πραγματική απειλή για το κράτος του Ισραήλ μακροπρόθεσμα, αλλά μόνο βραχυπρόθεσμα, όπου η άμεση στρατιωτική του ισχύς έχει σημαντική επίπτωση. Μακροπρόθεσμα, αυτός ο κόσμος θα καταστεί ανίκανος να υπάρξει μέσα στο παρόν πλαίσιο, στις περιοχές γύρω μας, χωρίς να χρειαστεί να υποστεί αυθεντικές επαναστατικές αλλαγές. Ο αραβο-μουσουλμανικός κόσμος είναι σαν πύργος από τραπουλόχαρτα, κατασκευασμένος από ξένους (Γαλλία και Βρετανία στη δεκαετία του 1920) χωρίς οι επιθυμίες και οι προσδοκίες των κατοίκων του να έχει ληφθεί υπόψη. Διαιρέθηκε αυθαίρετα σε 19 κράτη, όλα κατασκευασμένα από συνδυασμούς μειονοτήτων και εθνοτικές ομάδες εχθρικές η μια με την άλλη, έτσι ώστε όλα τα αραβο-μουσουλμανικά κράτη αντιμετωπίζουν την κατάρρευση εκ των έσω και σε κάποια ήδη έχει ξεσπάσει εμφύλιος πόλεμος.⁵ Οι περισσότεροι Άραβες, 118 από τα 170 εκατ. ζουν στην Αφρική, κυρίως στην Αίγυπτο (45 εκατ σήμερα).

Εκτός από την Αίγυπτο, όλα τα κράτη του Μαγκρέμπ αποτελούνται από ένα μείγμα Αράβων και μη Αράβων Βερβερίνων. Στην Αλγερία ήδη μαίνεται εμφύλιος πόλεμος στα βουνά του Καμπίλ μεταξύ των δύο εθνοτήτων της χώρας. Το Μαρόκο και η Αλγερία βρίσκονται σε πόλεμο για την ισπανική Σαχάρα, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζουν και η κάθε μια εσωτερικές διαμάχες. Το στρατευμένο Ισλάμ θέτει σε κίνδυνο την Τυνησία και ο Καντάφι οργανώνει πολέμους που είναι καταστροφικοί από τη σκοπιά των Αράβων, από μια χώρα αραιοκατοικημένη και που δεν μπορεί να γίνει δυνατό έθνος. Γι' αυτό έχει στο παρελθόν αποπειραθεί ενοποιήσεις με κράτη πιο αυθεντικά, όπως η Αίγυπτος και η Συρία. Το Σουδάν, το πιο διαλυμένο κράτος στον αραβο-μουσουλμανικό κόσμο σήμερα, στηρίζεται σε τέσσερις εθνικές ομάδες εχθρικές μεταξύ τους, μια αραβο-μουσουλμανική σουνιτική μειοψηφία που κυβερνά μια πλειοψηφία μη-Αράβων Αφρικανών, παγανιστών και χριστιανών. Στην Αίγυπτο, υπάρχει μια μουσουλμανική σουνιτική πλειοψηφία που έρχεται αντιμέτωπη με μια μεγάλη χριστιανική μειονότητα, κυρίαρχη στην Άνω Αίγυπτο: περίπου 7 εκατομμύρια, αριθμός που έκανε μέχρι και τον Σαντάτ, στο λόγο του της 8ης Μαΐου να εκφράσει το φόβο ότι θα θελήσουν ένα δικό τους κράτος, κάτι σαν ένα «δεύτερο» χριστιανικό Λίβανο στην Αίγυπτο.

5. Elie Kedourie, «The End of the Ottoman Empire,» *Journal of Contemporary History*, Vol. 3, No.4, 1968.

Όλα τα αραβικά κράτη ανατολικά του Ισραήλ είναι διαλυμένα, κατεστραμμένα και μπλεγμένα σε εμφύλιες διαμάχες ακόμη περισσότερο από εκείνα του Μαγκρέμπ. Η Συρία δε διαφέρει στην πραγματικότητα από τον Λίβανο, εκτός από το ισχυρό στρατιωτικό καθεστώς που την κυβερνά. Αλλά ο πραγματικός εμφύλιος που λαμβάνει χώρα στις μέρες μας ανάμεσα στη σουνιτική πλειοψηφία και την κυρίαρχη σιιτική Αλάουι μειοψηφία (ένα 12% του πληθυσμού) καταμαρτυρεί τη σοβαρότητα των εγχώριων προβλημάτων.

Το Ιράκ, επίσης, δεν είναι διαφορετικό κατ' ουσίαν από τους γείτονές του, αν και η πλειοψηφία είναι σίιτες και η κυρίαρχη μειοψηφία σουνίτες. 65% του πληθυσμού δεν έχει λόγο στην πολιτική, ενώ μια ελίτ της τάξης του 20% κατέχει τη δύναμη. Επιπλέον, υπάρχει μια ισχυρή κουρδική μειονότητα στο βορρά και εάν το κυρίαρχο καθεστώς δεν διέθετε τη δύναμη, το στρατό και τα εισοδήματα από το πετρέλαιο, το μελλοντικό κράτος του Ιράκ δεν θα διέφερε από εκείνο του Λιβάνου στο παρελθόν ή της Συρίας σήμερα. Οι σπόροι της εμφύλιας διαμάχης και πολέμου είναι εμφανείς ήδη σήμερα, ιδιαίτερα ύστερα από την άνοδο του Χομεϊνί στην εξουσία στο Ιράν, ένας ηγέτης που οι σίιτες του Ιράκ βλέπουν ως το φυσικό τους ηγέτη.

Όλα τα περιγκιπάτα του Κόλπου και η Σαουδική Αραβία είναι περίτεχνες κατασκευές από άμμο και που μέσα δεν έχουν παρά πετρέλαιο. Στο Κουβέιτ, οι Κουβεϊτιανοί δεν αποτελούν παρά το ένα τέταρτο του πληθυσμού. Στο Μπαχρέιν, οι σίιτες είναι η πλειοψηφία αλλά έχουν αποκλειστεί από την εξουσία. Στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, οι σίιτες είναι και πάλι η πλειοψηφία, αλλά την εξουσία έχουν οι σουνίτες. Το ίδιο ισχύει και για το Ομάν και τη Βόρεια Υεμένη. Ακόμη και στη μαρξιστική Νότια Υεμένη υπάρχει σημαντική σιιτική μειονότητα. Στη Σαουδική Αραβία ο μισός πληθυσμός είναι ξένοι, Αιγύπτιοι και Υεμενίτες, αλλά μια σαουδική μειοψηφία έχει την εξουσία.

Η Ιορδανία είναι στην πραγματικότητα Παλαιστινιακή, κυβερνώμενη από μια δια-ιορδανική μειοψηφία Βεδουίνων, αλλά ο όγκος του στρατού και σίγουρα η γραφειοκρατία είναι πλέον Παλαιστινιακοί. Γεγονός είναι ότι το Αμάν είναι τόσο Παλαιστινιακό όσο και η Ναμπλούς. Όλες αυτές οι χώρες έχουν ισχυρούς στρατούς, συγκριτικά μιλώντας. Αλλά υπάρχει πρόβλημα και εκεί, επίσης. Ο συριακός στρατός είναι στην πλειοψηφία του σουνιτικός με ένα σώμα Αλάουι αξιωματικών, ο ιρακινός στρατός σιιτικός με σουνίτες διοικητές. Αυτό έχει τεράστια σημασία μακροπρόθεσμα, και είναι ο λόγος που δεν θα καταφέρει να διατηρήσει την πίστη του στρατού για μεγάλο χρονικό διάστημα, εκτός και αν καταφύγει στον μοναδικό κοινό παρονομαστή: την εχθρότητα απέναντι στο Ισραήλ και σήμερα ακόμα και αυτό είναι ανεπαρκές.

Μαζί με τους Άραβες, διηρημένοι όπως είναι, τα άλλα μουσουλμανικά κράτη μοιράζονται ένα παρόμοιο δυσοίωνα μέλλον. Ο μισός πληθυσμός του Ιράν αποτελείται από μια Περσικά ομιλούσα εθνότητα και το άλλο μισό από μια τουρκική. Ο πληθυσμός της Τουρκίας αποτελείται από μια τουρκική σουνιτική

μουσουλμανική πλειοψηφία της τάξης του 50% και δύο μεγάλες μειοψηφίες 12 εκατομμύρια σίιτες Αλάουι και 6 εκατομμύρια σουνίτες Κούρδους. Στο Αφγανιστάν υπάρχουν 5 εκατομμύρια Σίιτες που αποτελούν το ένα τρίτο του πληθυσμού. Στο σουνιτικό Πακιστάν υπάρχουν 15 εκατομμύρια σίιτες που υπονομεύουν την ύπαρξη αυτού του κράτους.

Αυτή η εικόνα των εθνοτικών μειονοτήτων που εκτείνεται από το Μαρόκο ως την Ινδία και από τη Σομαλία ως την Τουρκία παραπέμπει στην έλλειψη σταθερότητας και σε μια ταχεία αποσάρθρωση ολόκληρης της περιοχής. Όταν αυτή η εικόνα προστεθεί στην εικόνα της οικονομίας, βλέπουμε πως ολόκληρη η περιοχή είναι στημένη σαν ένας πύργος από τραπουλόχαρτα, ανίκανος να αντέξει τα σημαντικά του προβλήματα.

Σε αυτόν τον γιγαντιαίο και κατακερματισμένο κόσμο υπάρχουν μερικές εύπορες ομάδες και μια τεράστια μάζα φτωχών. Οι περισσότεροι Άραβες έχουν μέσο ετήσιο εισόδημα 300 δολάρια. Αυτή είναι η κατάσταση στην Αίγυπτο, στις περισσότερες χώρες του Μαγκρέμπ εκτός της Λιβύης και του Ιράκ. Ο Λίβανος είναι διαλυμένος και η οικονομία του καταρρέει. Είναι ένα κράτος που δεν υπάρχει κεντρική εξουσία, αλλά πέντε *de facto* κυρίαρχες δυνάμεις (χριστιανοί στο βορρά, υποστηριζόμενοι από τους Σύριους και υπό την ηγεσία της φυλής των Φρανγκιέχ, στα ανατολικά μια περιοχή άμεσης συριακής κατάκτησης, στο κέντρο ένας χριστιανικός θύλακας ελεγχόμενος από φαλαγγίτες, στο νότο και μέχρι τον ποταμό Λιτανί μια κυρίως παλαιστινιακή περιοχή που την ελέγχει η Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης και το κράτος του ταγματάρχη Χαντάντ, αποτελούμενο από χριστιανούς και μισό εκατομμύριο σίιτες). Η Συρία είναι σε ακόμη δυσμενέστερη θέση και ακόμα και η βοήθεια που θα εξασφαλίσει στο μέλλον μετά την ενοποίηση με τη Λιβύη δεν θα είναι αρκετή για να αντιμετωπίσει το βασικό πρόβλημά της, τη διατήρηση και συντήρηση ενός μεγάλου στρατού. Η Αίγυπτος είναι στη χειρότερη θέση: Εκατομμύρια αντιμετωπίζουν το φάσμα της πείνας, το μισό εργατικό δυναμικό είναι άνεργο και η στέγαση είναι ελλιπής στην πιο πυκνοκατοικημένη γωνιά του πλανήτη. Εκτός από το στρατό, δεν υπάρχει ούτε μια υπηρεσία που να δουλεύει επαρκώς και το κράτος βρίσκεται υπό καθεστώς μόνιμης πτώχευσης και εξαρτάται εξολοκλήρου από την αμερικανική βοήθεια που παρέχεται μετά την ειρήνευση.⁶

Στα κράτη του Κόλπου, τη Σαουδική Αραβία, τη Λιβύη και την Αίγυπτο υπάρχει η μεγαλύτερη συσσώρευση χρήματος και πετρελαίου στον πλανήτη, αλλά εκείνοι που την απολαμβάνουν είναι μικροσκοπικές ελίτ που υπολείπονται ευρείας αποδοχής και αυτοπεποίθησης, κάτι που κανένας στρατός δεν

6. Al-Thawra, Συρία 20/12/1979, Al-Ahram, 30/12/1979, Al Ba'ath, Συρία, 6/5/1979. 55% των Αράβων είναι κάτω των 20 ετών, 70% των Αράβων ζει στην Αφρική, 55% των Αράβων κάτω των 15 είναι άνεργοι, 33% ζει σε αστικές περιοχές, Oded Yinon, «Egypt's Population Problem», *The Jerusalem Quarterly*, No. 15, Άνοιξη 1980.

μπορεί να εξασφαλίσει.⁷ Ο σαουδαραβικός στρατός με όλο τον εξοπλισμό του δεν μπορεί να υπερασπιστεί το καθεστώς από πραγματικές απειλές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό και ό,τι συνέβη στη Μέκκα το 1980 είναι απλώς ένα παράδειγμα. Μια θλιβερή και θυελλώδης κατάσταση περικυκλώνει το Ισραήλ και δημιουργεί προκλήσεις γι' αυτό, προβλήματα, κινδύνους αλλά επίσης μεγάλες ευκαιρίες για πρώτη φορά από το 1967. Είναι πιθανόν ότι οι ευκαιρίες που χάθηκαν τότε θα μπορέσουν να επιτευχθούν μέσα στη δεκαετία του ογδόντα μέχρι ενός σημείου και σε διαστάσεις που ούτε να τις φανταστούμε δεν μπορούμε σήμερα.

Η πολιτική «ειρήνης» και η επιστροφή εδαφών, μέσω μιας εξάρτησης από τις ΗΠΑ, αποκλείει την υλοποίηση της νέας επιλογής που μας έχει ανοίξει. Από το 1967, όλες οι κυβερνήσεις του Ισραήλ διαμόρφωσαν εθνικούς στόχους προσηλωμένους σε στενές πολιτικές ανάγκες από τη μία και από την άλλη σε καταστροφικές απόψεις στο εσωτερικό οι οποίες εκμηδένισαν τις δυνατότητές μας τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Η αποτυχία να κάνουμε βήματα προς τον αραβικό πληθυσμό στις νέες περιοχές που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια ενός πολέμου που μας επιβλήθηκε, είναι το μέγιστο στρατηγικό σφάλμα που διέπραξε το Ισραήλ το πρωινό μετά τον Πόλεμο των Έξι Ημερών. Θα μπορούσαμε να είχα γλυτώσει από την πικρή και επικίνδυνη διαμάχη έκτοτε εάν είχαμε δώσει την Ιορδανία στους Παλαιστίνιους που ζουν στη δυτική όχθη του Ιορδάνη. Κάνοντας αυτό θα είχαμε εκμηδενίσει το παλαιστινιακό ζήτημα που αντιμετωπίζουμε στις μέρες μας και για το οποίο έχουμε βρει λύσεις που δεν αποτελούν καθόλου λύσεις, όπως ο εδαφικός συμβιβασμός ή η αυτονομία, που στην ουσία είναι το ίδιο πράγμα.⁸ Σήμερα, βρισκόμαστε

7. E. Kanovsky, «Arab Haves and Have Nots,» *The Jerusalem Quarterly*, No.1, Φθινόπωρο 1976, Al Ba'ath, Syria, 6/5/1979.

8. Σε αυτό το βιβλίο ο πρώην πρωθυπουργός Γιτζάκ Ράμπιν είπε ότι η ισραηλινή κυβέρνηση είναι πράγματι υπεύθυνη για το σχεδιασμό της αμερικανικής πολιτικής στη Μέση Ανατολή ύστερα από τον Ιούνιο του 1967, εξαιτίας της ίδιας της τής αναποφασιστικότητας όσον αφορά το μέλλον των περιοχών και την ασυνέπεια στις θέσεις της αφότου δημιούργησε το υπόβαθρο για το ψήφισμα 242 και σίγουρα για τις συμφωνίες του Καμπ Ντέιβιντ και την συνθήκη ειρήνης με την Αίγυπτο δώδεκα χρόνια αργότερα. Σύμφωνα με τον Ράμπιν, στις 19 Ιουνίου 1967 ο πρόεδρος Τζόνσον έστειλε μια επιστολή στον πρωθυπουργό Εσχόλ στην οποία δεν ανέφερε τίποτα περί υποχώρησης από τις νέες περιοχές ως αντάλλαγμα για την ειρήνη, αλλά την ίδια ακριβώς ημέρα η κυβέρνηση συμφώνησε να επιστρέψει τις περιοχές με αντάλλαγμα την ειρήνη. Ύστερα από τα αραβικά διατάγματα στο Χαρτούμ (1/9/1967) η κυβέρνηση άλλαξε τη στάση της, αλλά, σε αντίθεση με την απόφασή της της 19ης Ιουνίου, δεν ειδοποίησε τις ΗΠΑ για την αλλαγή πλεύσης και οι ΗΠΑ συνέχισαν να υποστηρίζουν το 242 στο Συμβούλιο Ασφαλείας επειδή εξακολουθούσαν να πιστεύουν ότι το Ισραήλ ήταν διατεθειμένο να επιστρέψει τις περιοχές. Από εκείνο το σημείο και μετά ήταν πια πολύ αργά για να αλλάξει η θέση των ΗΠΑ και η πολιτική του Ισραήλ. Από εκεί άνοιξε ο δρόμος για ειρηνευτικές συμφωνίες με βάση το ψήφισμα 242, όπως αυτές διατυπώθηκαν αργότερα στο Καμπ Ντέιβιντ. Βλ. Yitzhak Rabin, Pinkas Sherut, (*Ma'ariv* 1979) σσ. 226-227.

αντιμέτωποι με τεράστιες ευκαιρίες για να μετασχηματίσουμε την κατάσταση άρδην και αυτό πρέπει να πράξουμε την ερχόμενη δεκαετία, ειδάλλως δεν θα επιβιώσουμε ως κράτος.

Στη δεκαετία του ογδόντα, το κράτος του Ισραήλ θα χρειαστεί να υποβληθεί σε ολοσχερείς αλλαγές στο πολιτικό και οικονομικό του καθεστώς εσωτερικά, παράλληλα με ριζικές αλλαγές στην εξωτερική του πολιτική, για να μπορέσει να αντεπεξέλθει στις παγκόσμιες και τοπικές προκλήσεις της νέας εποχής. Η απώλεια των πετρελαιοφόρων εκτάσεων της περιοχής του καναλιού του Σουέζ, της τεράστιας δυνατότητας για πετρέλαιο, φυσικό αέριο και άλλων πλουτοπαραγωγικών πηγών στη χερσόνησο του Σινά η οποία είναι δημογραφικά πανομοιότυπη με τις πλούσιες σε πετρελαιοπαραγωγή χώρες της περιοχής θα οδηγήσει σε ενεργειακή ανεπάρκεια στο άμεσο μέλλον και θα καταστρέψει την εγχώρια οικονομία μας: ένα τέταρτο το παρόντος ΑΕΠ, όπως και το ένα τρίτο του προϋπολογισμού χρησιμοποιείται για την αγορά πετρελαίου.⁹ Η έρευνα για νέες πρῶτες ύλες στο Νεγκέβ και την ακτογραμμή δεν πρόκειται να αλλάξουν στο μέλλον αυτήν την κατάσταση πραγμάτων.

(Η ανάκτηση) της χερσονήσου του Σινά με τους παρόντες και δυνητικούς της πόρους είναι ως εκ τούτου πολιτική προτεραιότητα που παρακωλύεται από τις

9. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας καθ. Μόσε Άρενς υποστήριξε σε μια συνέντευξη (*Ma'ariv*, 3/10/1980) ότι η ισραηλινή κυβέρνηση απέτυχε να εκπονήσει ένα οικονομικό σχέδιο πριν τις συμφωνίες του Καμπ Ντέιβιντ και ότι ακόμα και η ίδια εξεπλάγη από το κόστος των συμφωνιών, μολονότι ήδη κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων ήταν δυνατό να υπολογίσει το υψηλό τίμημα και το σοβαρό σφάλμα της μη προετοιμασίας του οικονομικού εδάφους για την ειρήνη.

Ο πρώην υπουργός Οικονομικών, ο κ. Γιγκάλ Χόλβιτς, δήλωσε ότι εάν δεν είχε γίνει η υποχώρηση από τις πετρελαιοφόρες περιοχές, το Ισραήλ θα είχε θετικό ισοζύγιο πληρωμών (17/9/1980). Ο ίδιος είπε δύο χρόνια αργότερα ότι η κυβέρνηση του Ισραήλ (από την οποία αποσύρθηκε) είχε βάλει θηλιά στο λαιμό της. Αναφερόταν στις συμφωνίες του Καμπ Ντέιβιντ (*Ha'aretz*, 3/11/1978). Καθ' όλη τη διάρκεια των ειρηνευτικών διαπραγματεύσεων κανένας ειδικός και κανένας οικονομικός σύμβουλος δεν παρέστη και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, ο οποίος δεν διαθέτει γνώση κι εμπειρία στα οικονομικά, σε μια λανθασμένη πρωτοβουλία, ζήτησε από τις ΗΠΑ να χορηγήσουν δάνειο αντί για δωρεά, εξαιτίας της επιθυμίας του να διατηρηθεί ο σεβασμός των ΗΠΑ απέναντί μας. Βλέπε *Ha'aretz* 5/1/1979, *Jerusalem Post*, 7/9/1979. Ο καθ. Ασάφ Ραζίν, πρώην ανώτερος σύμβουλος στο Υπουργείο, άσκησε σφοδρή κριτική στον τρόπο διαχείρισης των διαπραγματεύσεων. *Ha'aretz*, 5/5/1979. *Ma'ariv*, 7/9/1979. Όσον αφορά τα θέματα των πετρελαιοφόρων περιοχών και την ενεργειακή κρίση του Ισραήλ, βλέπε τη συνέντευξη με τον κ. Εϊτάν Άιζενμπεργκ, έναν κυβερνητικό σύμβουλο επί αυτών των θεμάτων, *Ma'arive Weekly*, 12/12/1978. Ο υπουργός Ενέργειας, ο οποίος προσωπικά υπέγραψε τις συμφωνίες του Καμπ Ντέιβιντ και την εκκένωση της Σντεχ Άλμα, έχει έκτοτε τονίσει τη σοβαρότητα της κατάστασής μας από τη σκοπιά των πετρελαϊκών αποθεμάτων πάνω από μια φορά... Βλέπε *Yediot Ahronot*, 20/7/1979. Ο υπουργός Ενέργειας Μοντάι έφτασε στο σημείο να παραδεχτεί ότι η κυβέρνηση δεν τον συμβουλευτήκε καθόλου στο ζήτημα του πετρελαίου κατά τις διαπραγματεύσεις στο Καμπ Ντέιβιντ και το Μπερ Χάους, *Ha'aretz*, 22/8/1979.

συμφωνίες του Καμπ Ντέιβιντ και τις ειρηνευτικές συμφωνίες. Αυτό το σφάλμα έγκειται ασφαλώς στις παρούσες ισραηλινές κυβερνήσεις και τις κυβερνήσεις που άνοιξαν το δρόμο στην πολιτική του εδαφικού συμβιβασμού, τις συμμαχικές κυβερνήσεις του 1967. Οι Αιγύπτιοι δεν θα χρειαστεί να διατηρήσουν τη συνθήκη ειρήνης μετά την επιστροφή της χερσονήσου του Σινά και θα κάνουν ό,τι είναι δυνατό για να επιστρέψουν στην αγκάλη του αραβικού κόσμου και της ΕΣΣΔ για να κερδίσουν υποστήριξη και στρατιωτική υποστήριξη. Η αμερικανική βοήθεια είναι εγγυημένες μόνο για ένα μικρό χρονικό διάστημα και η αποδυνάμωση των ΗΠΑ τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό θα επιφέρει μείωση της βοήθειας. Δίχως το πετρέλαιο και το εισόδημα από αυτό, με τις παρούσες δυσθεώρητες δαπάνες δεν θα κατορθώσουμε να βγάλουμε το 1982 υπό τις παρούσες συνθήκες και θα χρειαστεί να ενεργήσουμε ούτως ώστε να επιστρέψουμε στο καθεστώς που προϋπήρχε στο Σινά πριν την επίσκεψη του Σαντάντ και την λανθασμένη συμφωνία ειρήνης που υπεγράφη με αυτόν τον Μάρτιο του 1979.¹⁰

Το Ισραήλ έχει δύο βασικές προσεγγίσεις μέσα από τις οποίες μπορεί να υλοποιήσει αυτόν το στόχο, μια ευθεία και μια πλάγια. Η ευθεία οδός είναι η λιγότερο ρεαλιστική λόγω της φύσης του καθεστώτος και της κυβέρνησης στο Ισραήλ, όπως και της εμπειρίας που απέκτησε ο Σαντάντ από την αποχώρησή μας από το Σινά, η οποία ήταν μαζί με τον πόλεμο του 1973 το μεγαλύτερο επίτευγμά του από τότε που ανέλαβε την εξουσία. Το Ισραήλ δε θα σπάσει τελικά τη συμφωνία, ούτε σήμερα, ούτε μέσα στο 1982, παρά μόνον εάν πιεστεί δραματικά οικονομικά και πολιτικά και η Αίγυπτος παράσχει στο Ισραήλ την αφορμή να ανακαταλάβει τη χερσόνησο του Σινά για τέταρτη φορά στη σύντομη ιστορία μας. Αυτό που απομένει, λοιπόν, είναι η πλάγια οδός. Η οικονομική κατάσταση στην Αίγυπτο, η φύση του καθεστώτος και η παν-αραβική του πολιτική θα αναδείξουν μια κατάσταση μετά τον Απρίλιο του 1982 στην οποία το Ισραήλ θα είναι αναγκασμένο να αντιδράσει άμεσα ή έμμεσα ούτως ώστε να

10. Πολλές πηγές αναφέρουν την αύξηση του εξοπλιστικού προϋπολογισμού στην Αίγυπτο και τις προθέσεις να δώσουν προτεραιότητα στον προϋπολογισμό του στρατού εν καιρώ ειρήνης αντί για τις εγχώριες ανάγκες προς την ικανοποίηση των οποίων, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους αυτή επετεύχθη. Βλέπε τη συνέντευξη της 18/12/1977 του πρώην πρωθυπουργού Μαμπού Σαλάμ, τη συνέντευξη της 25/7/1978 του υπουργού των Οικονομικών Αμπντ Ελ Σαγιέχ και τη μελέτη *Al Akhbar*, 2/12/1978, που ξεκάθαρα αποκαλύπτει ότι ο στρατιωτικός προϋπολογισμός θα αναδειχθεί πρώτη προτεραιότητα, παρά την ειρήνη. Αυτό δήλωσε ο πρώην πρωθυπουργός Μουσταφά Χαλίλ στο προγραμματικό του κείμενο στο υπουργικό συμβούλιο, το οποίο παρουσιάστηκε στη Βουλή στις 25/11/1978. Βλέπε την αγγλική μετάφραση ICA, FBIS, Nov. 27. 1978, σσ. D 1-10. Σύμφωνα με αυτές τις πηγές, ο στρατιωτικός προϋπολογισμός της Αιγύπτου αυξήθηκε κατά 10% κατά τη διάρκεια των οικονομικών ετών 1977-1978 και η διαδικασία συνεχίζεται έκτοτε. Μια σαουδική πηγή αποκάλυψε το σχέδιο των Αιγυπτίων να αυξήσουν το στρατιωτικό προϋπολογισμό τους κατά 100% τα επόμενα δύο έτη. *Ha'aretz*, 12/2/1979 και *Jerusalem Post*, 14/4/1979.

ξανακερδίσει τον έλεγχο τη χερσονήσου του Σινά ως στρατηγική οικονομική και ενεργειακή εφεδρεία μακροπρόθεσμα. Η Αίγυπτος δεν συνιστά στρατηγικό στρατιωτικό πρόβλημα εξαιτίας των εσωτερικών διαμαχών και θα μπορούσε να οδηγηθεί πίσω στην προ του 1967 κατάσταση μέσα σε μία ημέρα.¹¹

Ο μύθος της Αιγύπτου ως ο ισχυρός ηγέτης του αραβικού κόσμου κατεδαφίστηκε στο 1956 και σίγουρα δεν επεβίωσε το 1967, αλλά η πολιτική μας, όπως στην περίπτωση της επιστροφής στο Σινά εξυπηρέτησαν τη μετατροπή του μύθου σε «γεγονός». Στην πραγματικότητα, ωστόσο, η ισχύς της Αιγύπτου κατ' αναλογία τόσο ως προς το Ισραήλ καθαυτό όσο και ως προς τον υπόλοιπο αραβικό κόσμο έχει ελαττωθεί κατά 50% από το 1967. Η Αίγυπτος δεν αποτελεί πλέον την κυρίαρχη πολιτική δύναμη στον αραβικό κόσμο και οικονομικά βρίσκεται στα πρόθυρα της κρίσης. Χωρίς ξένη βοήθεια η κρίση θα επέλθει την επόμενη ημέρα.¹² Βραχυπρόθεσμα, λόγω της επιστροφής στο Σινά, η Αίγυπτος θα κερδίσει πολλά πλεονεκτήματα σε βάρος μας, αλλά μόνο βραχυπρόθεσμα μέχρι το 1982 και αυτό δεν θα ανατρέψει τη σχέση ισχύος προς όφελός της, αλλά πιθανώς θα επιφέρει την πτώση της. Η Αίγυπτος, στην παρούσα εγχώρια πολιτική της εικόνα φαντάζει ήδη ένα πτώμα, ακόμη περισσότερο εάν λάβουμε υπόψη το διευρυνόμενο χάσμα μεταξύ χριστιανών και μουσουλμάνων. Ο κατακερματισμός της Αιγύπτου σε διακριτές γεωγραφικές περιοχές είναι ο πολιτικός στόχος του Ισραήλ τη δεκαετία του ογδόντα στο δυτικό μέτωπο.

Η Αίγυπτος διχάζεται και διαιρείται σε πολλούς θύλακες εξουσίας. Εάν η Αίγυπτος διαλυθεί, χώρες όπως η Λιβύη, το Σουδάν και ακόμη και τα πιο απομακρυσμένα κράτη δεν θα συνεχίσουν να υπάρχουν στην παρούσα τους κατάσταση και θα ακολουθήσουν την πτώση και διάλυση της Αιγύπτου. Το όραμα ενός χριστιανικού κοπτικού κράτους στην Άνω Αίγυπτο, παράλληλα με ένα πλήθος αδύναμων κρατών με πολύ τοπική εξουσία και χωρίς κεντρική κυβέρνηση όπως σήμερα, είναι το κλειδί μιας ιστορικής ανάπτυξης που αναβλήθηκε μόνο και

11. Οι περισσότερες οικονομικές εκτιμήσεις αμφέβαλλαν για την ικανότητα της Αιγύπτου να ανοικοδομήσει την οικονομία της μέσα στο 1982. Βλέπε *Economic Intelligence Unit*, 1978 Supplement, «The Arab Republic of Egypt»· E. Kanovsky, «Recent Economic Developments in the Middle East,» *Occasional Papers*, The Shiloah Institution, Ιούνιος 1977· Kanovsky, «The Egyptian Economy Since the Mid-Sixties, The Micro Sectors,» *Occasional Papers*, Ιούνιος 1978· Robert McNamara, πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας, όπως δημοσιεύτηκε στους *Times*, Λονδίνο, 24/1/1978.

12. Βλέπε τη σύγκριση ανάμεσα στην έρευνα του Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών στο Λονδίνο και την έρευνα που εκπονήθηκε στο Κέντρο Στρατηγικών Μελετών του Πανεπιστημίου του Τελ Αβίβ, όπως και την έρευνα του Βρετανού επιστήμονα Denis Champlin, *Military Review*, Νοέμβριος 1979, ISS: The Military Balance 1979-1980, CSS; Security Arrangements in Sinai... by Brig. Gen. (Res.) A Shalev, No. 3.0 CSS; The Military Balance and the Military Options after the Peace Treaty with Egypt, by Brig. Gen. (Res.) Y. Raviv, No.4, Δεκέμβριος 1978, καθώς και πολλά δημοσιεύματα του Τύπου συμπεριλαμβανομένου *El Hawadeth*, Λονδίνο, 7/3/1980; *El Watan El Arabi*, Παρίσι, 14/12/1979.

μόνο από τη συνθήκη ειρήνης, αλλά που φαίνεται αναπόφευκτη μακροπρόθεσμα.¹³

Το δυτικό μέτωπο, που επιφανειακά μοιάζει περισσότερο προβληματικό, είναι κατά βάση λιγότερο περίπλοκο από το ανατολικό μέτωπο, στο οποίο τα περισσότερα γεγονότα που εμφανίζονται στα πρωτοσέλιδα έχουν λάβει χώρα πρόσφατα. Η πλήρης διάλυση του Λιβάνου σε πέντε επαρχίες εξυπηρετεί ως προηγούμενο για ολόκληρο τον αραβικό κόσμο συμπεριλαμβανομένης της Αιγύπτου, της Συρίας, του Ιράκ και της Αραβικής Χερσονήσου και έχει ήδη δρομολογηθεί. Η διάλυση της Συρίας και αργότερα του Ιράκ σε εθνικά ή θρησκευτικά καθαρές περιοχές όπως στον Λίβανο είναι ο πρωταρχικός στόχος του Ισραήλ στο ανατολικό μέτωπο μακροπρόθεσμα, ενώ η κατάλυση της στρατιωτικής ισχύος αυτών των κρατών αποτελεί τον πρωταρχικό βραχυπρόθεσμο στόχο. Η Συρία θα διαλυθεί, σύμφωνα με την εθνική και θρησκευτική δομή της, σε πλήθος κρατών, όπως σήμερα ο Λίβανος, έτσι ώστε θα υπάρχει ένα σιιτικό Αλάουι κράτος προς τη θάλασσα, ένα σουνιτικό κράτος στην περιοχή του Αλέππο, ένα άλλο σουνιτικό κράτος στη Δαμασκό, εχθρικό προς τον βόρειο γείτονά του και οι Δρούζοι, οι οποίοι θα συστήσουν ένα κράτος ίσως ακόμα και στο δικό μας Γκολάν αλλά σίγουρα στο Χαουράν και στη βόρεια Ιορδανία. Αυτή η τάξη πραγμάτων θα αποτελέσει την εγγύηση για την ειρήνη κι την ασφάλεια της περιοχής μακροπρόθεσμα και αυτός ο στόχος είναι ήδη εντός των δυνατοτήτων μας σήμερα.¹⁴

Το Ιράκ, πλούσιο σε πετρέλαιο από τη μια μεριά και ολότελα διαλυμένο από την άλλη είναι εγγυημένα υποψήφιος στόχος του Ισραήλ. Η διάλυσή του είναι ακόμη πιο επιτακτική για μας απ' ό,τι της Συρίας. Το Ιράκ είναι πιο ισχυρό από τη Συρία. Βραχυπρόθεσμα η δύναμη του Ιράκ συνιστά τη μεγαλύτερη απειλή για το Ισραήλ. Ένας πόλεμος Ιράν-Ιράκ θα διαλύσει το Ιράκ και θα προξενήσει την πτώση του εσωτερικά πριν ακόμη προλάβει να οργανώσει αντίδραση εναντίον μας σε ευρύ μέτωπο. Κάθε είδους δια-αραβική σύρραξη θα μας βοηθήσει βραχυπρόθεσμα και θα μικρύνει τη διαδρομή προς τον πιο σημαντικό στόχο της διάλυσης του Ιράκ σε μικρότερες μετονομασίες του, όπως στη Συρία και τον Λίβανο. Στο Ιράκ, μια διαίρεση σε επαρχίες σύμφωνες με τις εθνικές-θρησκευ-

13. Όσον αφορά τη θρησκευτική ζύμωση στην Αίγυπτο και τις σχέσεις μεταξύ κοπτών και μουσουλμάνων βλέπε σειρά άρθρων που δημοσιεύτηκαν στην κουβεϊτιανή εφημερίδα *El Qabas*, 15/9/1980. Η Αγγλίδα συγγραφέας Αϊρήν Μπήσον αναφέρει το χάσμα ανάμεσα σε μουσουλμάνους και κόπτες, βλ.: Irene Beeson, *Guardian*, London, 24/6/1980, και Desmond Stewart, *Middle East International*, London 6/6/1980. Για περισσότερα βλ. Pamela Ann Smith, *Guardian*, London, 24/12/79· *The Christian Science Monitor*, 27/12/1979 όπως και *Al Dustour*, London, 15/10/1979· *El Kefah El Arabi*, 15/10/1979.

14. *Arab Press Service*, Beirut, 6-13/8/1980. *The New Republic*, 16/8/1980, *Der Spiegel* αναδημοσιευμένο στην *Ha'aretz*, 21/3/1980, και 30/4-5/5/1980· *The Economist*, 22/3/1980· Robert Fisk, *Times*, London, 26/3/1980· Ellsworth Jones, *Sunday Times*, 30/3/1980.

τικές γραμμές όπως στη Συρία την περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας είναι δυνατή. Έτσι, τρία (ή περισσότερα) κράτη θα υπάρχουν γύρω από τρεις κεντρικές πόλεις: την Μπάσρα, την Βαγδάτη και τη Μοσούλη και οι σιτιτικές περιοχές στο νότο θα αποσχιστούν από τον σουνιτικό και κουρδικό βορρά. Είναι πιθανόν ότι η παρούσα ιρανιανή-ιρακινή σύγκρουση θα βαθύνει την πόλωση.¹⁵

Ολόκληρη η Αραβική Χερσόνησος είναι φυσικός υποψήφιος για διάλυση εξαιτίας των εσωτερικών και εξωτερικών πιέσεων και το ζήτημα είναι αναπόφευκτο ιδιαίτερα στη Σαουδική Αραβία. Ανεξάρτητα από το εάν η οικονομική της ισχύς που βασίζεται στο πετρέλαιο παραμένει ακέραη, ή θα μειωθεί στο μέλλον, τα εσωτερικά χάσματα και οι διαιρέσεις είναι ένα φυσικό επακόλουθο υπό το φως της παρούσης πολιτικής δομής.¹⁶

Η Ιορδανία συνιστά άμεσο στρατηγικό στόχο βραχυπρόθεσμα, αλλά όχι μακροπρόθεσμα, διότι δεν αποτελεί πραγματική απειλή μακροπρόθεσμα, μετά την διάλυσή της, τον τερματισμό της μακράς βασιλείας του βασιλιά Χουσεΐν και τη μεταβίβαση της εξουσίας στους Παλαιστινίους σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Δεν υπάρχει πιθανότητα η Ιορδανία να συνεχίσει να υφίσταται όπως έχει στο παρόν για μεγάλο χρονικό διάστημα και η πολιτική του Ισραήλ, τόσο εν καιρώ πολέμου όσο και εν καιρώ ειρήνης θα έπρεπε να είναι προσανατολισμένη στην διάλυση της Ιορδανίας υπό το παρόν καθεστώς και τη μεταβίβαση της εξουσίας στην παλαιστινιακή πλειοψηφία. Η αλλαγή του καθεστώτος ανατολικά του ποταμού θα προκαλέσει επίσης τον τερματισμό του προβλήματος των πυκνοκατοικημένων περιοχών από Άραβες δυτικά του Ιορδάνη. Είτε εν καιρώ πολέμου είτε εν καιρώ ειρήνης η μετανάστευση από τις περιοχές και το οικονομικό και δημογραφικό πάγωμά τους, είναι οι εγγυήσεις για την επερχόμενη αλλαγή εκατέρωθεν του Ιορδάνη και θα πρέπει να είμαστε δραστήριοι ούτως ώστε να επιταχύνουμε αυτήν τη διαδικασία στο άμεσο μέλλον. Το σχέδιο αυτονομίας θα πρέπει επίσης να απορριφθεί όπως και οποιοσδήποτε συμβιβασμός ή διαίρεση των περιοχών διότι, δεδομένων των σχεδίων της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης και εκείνων των ίδιων των Ισραηλινών Αράβων με το σχέδιο Σεφα'αμρ του Σεπτεμβρίου 1980, δεν είναι δυνατόν να συνεχίσουν να ζουν σε αυτή τη χώρα στην παρούσα κατάσταση χωρίς να διαχωριστούν τα δύο έθνη, οι Άραβες της Ιορδανίας και οι Εβραίοι των περιοχών δυτικά του Ιορδάνη. Η αυθεντική συνύπαρξη και ειρήνη θα βασιλεύσουν στην περιοχή μόνον όταν οι

15. P. Peroncell Hugoz, *Le Monde*, Paris 28/4/1980· Dr. Abbas Kelidar, *Middle East Review*, Καλοκαίρι 1979· *Conflict Studies*, ISS, Ιούλιος 1975· Andreas Kolschitter, *Der Zeit*, (*Ha'aretz*, 21/9/1979) *Economist Foreign Report*, 10/10/1979, *Afro-Asian Affairs*, London, Ιούλιος 1979.

16. Arnold Hottinger, «The Rich Arab States in Trouble,» *The New York Review of Books*, 15/5/1980· *Arab Press Service*, Beirut, 25/6-2/7/1980· *U.S. News and World Report*, 5/11/1979 όπως και *El Ahram*, 9/11/1979· *El Nahar El Arabi Wal Duwali*, Paris 7/9/79· *El Hawadeth*, 9/11/1979· David Hakham, *Monthly Review*, IDF, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1979.

Άραβες κατανοήσουν ότι χωρίς την εβραϊκή κυριαρχία ανάμεσα στον Ιορδάνη και τη θάλασσα δεν θα έχουν ούτε ύπαρξη ούτε ασφάλεια. Δικό τους έθνος και ασφάλεια θα έχουν μόνο στην Ιορδανία.¹⁷

Η διασπορά του πληθυσμού είναι ως εκ τούτου εσωτερικός στρατηγικός στόχος υψίστης σημασίας· σε άλλη περίπτωση θα πάψουμε να υπάρχουμε εντός οποιονδήποτε συνόρων. Η Ιουδαία, η Σαμάρεια και η Γαλιλαία είναι οι μόνες μας εγγυήσεις για εθνική επιβίωση και αν δεν αποτελέσουμε την πλειοψηφία στις ορεινές περιοχές δεν θα διατηρήσουμε την κυριαρχία μας στη χώρα και θα καταντήσουμε σαν τους σταυροφόρους, που έχασαν μια χώρα που ούτως ή άλλως δεν ήταν δική τους και στην οποία από την αρχή ήταν ξένοι. Η δημογραφική, στρατηγική και οικονομική εξισορρόπηση της χώρας είναι ο υψηλότερος και σημαντικότερος στόχος σήμερα. Η κατάληψη του ορεινού υδροκρίτη από την Μπηρεμπα έως την Άνω Γαλιλαία είναι ο εθνικός στόχος που γεννάται από την μείζονα στρατηγική αντίληψη της αποίκησης του ορεινού μέρους της χώρας, το οποίο δεν έχει σήμερα Εβραίους.¹⁸

Η υλοποίηση των στόχων μας στο ανατολικό μέτωπο εξαρτάται πρωτίστως από την υλοποίηση αυτού του εσωτερικού στρατηγικού αντικειμενικού σκοπού. Ο μετασχηματισμός της πολιτικής και οικονομικής δομής, έτσι ώστε να οδηγήσουν στην υλοποίηση αυτών των στρατηγικών στόχων, είναι το κλειδί για την επίτευξη μιας καθολικής αλλαγής. Χρειάζεται να αλλάξουμε, από μια συγκεντροποιημένη οικονομία στην οποία παρεμβαίνει δραστικά το κράτος, σε μια ανοιχτή και ελεύθερη οικονομία, όπως και να μεταπηδήσουμε από την εξάρτησή μας από τους Αμερικανούς φορολογούμενους για την ανάπτυξή μας, με τα δικά μας μέσα, σε μια αυθεντικά παραγωγική οικονομική υποδομή. Εάν

17. Σε σχέση με τις πολιτικές και τα προβλήματα της Ιορδανίας βλέπε *El Nahar El Arabi Wal Duwali*, 30/4/1979, 2/7/1979· Prof. Elie Kedouri, *Ma'ariv* 8/6/1979· Prof. Tanter, *Davar* 12/7/1979· A. Safdi, *Jerusalem Post*, 31/5/1979· *El Watan El Arabi* 28/11/1979· *El Qabas*, 19/11/1979. Σε σχέση με τις θέσεις της PLO βλέπε: «The resolutions of the Fatah Fourth Congress», Damascus, Αύγουστος 1980. Το πρόγραμμα του Ισραήλ Σεφα'αμρ για τους Ισραηλινούς Άραβες δημοσιεύτηκε στην *Ha'aretz*, 24/9/1980, και από την *Arab Press Report* 18/6/1980. Για δεδομένα και στοιχεία πάνω στη μετανάστευση των Αράβων στην Ιορδανία βλέπε Amos Ben Vered, *Ha'aretz*, 16/2/1977· Yossef Zuriel, *Ma'ariv* 12/1/1980. Όσον αφορά στην θέση της PLO's σε σχέση με το Ισραήλ βλέπε Shlomo Gazit, *Monthly Review*· July 1980· «Hani El Hasan in an interview», *Al Rai Al'Am*, Kuwait 15/4/1980· Avi Plaskov, «The Palestinian Problem,» *Survival, ISS*, London Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1978· David Gutrnann, «The Palestinian Myth,» *Commentary*, Οκτώβριος 1975· Bernard Lewis, «The Palestinians and the PLO,» *Commentary* Ιανουάριος 1975· *Monday Morning*, Beirut, 18-21/8/1980· *Journal of Palestine Studies*, Χειμώνας 1980.

18. Καθ. Yuval Neeman, «Samaria-The Basis for Israel's Security,» *Ma'arakhot* 272-273, Μάιος/Ιούνιος 1980· Ya'akov Hasdai, «Peace, the Way and the Right to Know,» *Dvar Hashavua*, 23/2/1980. Aharon Yariv, «Strategic Depth-An Israeli Perspective,» *Ma'arakhot* 270-271, Οκτώβριος 1979· Yitzhak Rabin, «Israel's Defense Problems in the Eighties,» *Ma'arakhot*, Οκτώβριος 1979.

δεν κατορθώσουμε να επιφέρουμε αυτήν την αλλαγή εθελούσια και ελεύθερα, θα μας επιβληθεί από τις διεθνείς εξελίξεις, ιδιαίτερα στους τομείς της οικονομίας, της ενέργειας και της πολιτικής και μέσω της δικής μας αυξανόμενης απομόνωσης.¹⁹

Από μια στρατιωτική και στρατηγική σκοπιά, η Δύση, υπό την ηγεσία των ΗΠΑ, είναι ανίκανη να αντέξει τις πιέσεις της ΕΣΣΔ σε παγκόσμιο επίπεδο και το Ισραήλ θα πρέπει ως εκ τούτου να σταθεί μόνο του στη δεκαετία του ογδόντα, χωρίς ξένη βοήθεια, στρατιωτική ή οικονομική και αυτό είναι σήμερα μέσα στις δυνατότητές μας, χωρίς συμβιβασμούς.²⁰ Ραγδαίες αλλαγές στον κόσμο θα επιφέρουν επίσης αλλαγή στην κατάσταση του παγκόσμιου εβραϊσμού, για τον οποίο το Ισραήλ θα γίνει όχι απλά το έσχατο καταφύγιο, αλλά η μόνη υπαρκτή επιλογή. Δεν μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι Εβραίοι των ΗΠΑ και οι κοινότητες της Ευρώπης και της Λατινικής Αμερικής θα συνεχίσουν να υπάρχουν στην παρούσα μορφή τους στο μέλλον.

Η ίδια η ύπαρξή μας σε αυτή χώρα είναι βέβαιη και δεν υπάρχει δύναμη που θα μπορούσε να μας μετακινήσει από εδώ είτε με τη δύναμη είτε με δόλο (η μέθοδος του Σαντάντ). Παρά τις δυσκολίες της λανθασμένης πολιτικής «ειρήνης» και το πρόβλημα των Ισραηλινών Αράβων και εκείνων των κατεχομένων, μπορούμε να χειριστούμε αποτελεσματικά αυτά τα προβλήματα στο ορατό μέλλον.

19. Ezra Zohar, «In the Regime's Pliers» (*Shikmona*, 1974)· Motti Heinrich, «Do We have a Chance Israel», *Truth Versus Legend (Reshafim)*, 1981).

20. Henry Kissinger, «The Lessons of the Past,» *The Washington Review* Vol 1, Ιανουάριος 1978· Arthur Ross, «OPEC's Challenge to the West,» *The Washington Quarterly*, Χειμώνας 1980· Walter Levy, «Oil and the Decline of the West,» *Foreign Affairs*, Καλοκαίρι 1980· Special Report - «Our Armed Forces-Ready or Not?» *U.S. News and World Report* 10/10/1977· Stanley Hoffman, «Reflections on the Present Danger,» *The New York Review of Books* 6/3/1980· *Time* 3/4/1980· Leopold Lavedez «The illusions of SALT» *Commentary* Σεπτέμβριος 1979· Norman Podhoretz, «The Present Danger,» *Commentary*, Μάρτιος 1980· Robert Tucker, «Oil and American Power Six Years Later,» *Commentary*, Σεπτέμβριος 1979· Norman Podhoretz, «The Abandonment of Israel,» *Commentary*, Ιούλιος 1976· Elie Kedourie, «Misreading the Middle East,» *Commentary*, Ιούλιος 1979.

**Σύγχρονη
Εκπαίδευση**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τρία σημαντικά σημεία πρέπει να ξεκαθαριστούν ούτως ώστε να μπορέσουμε να κατανοήσουμε τις σημαντικές πιθανότητες υλοποίησης αυτού του σιωνιστικού σχεδίου για τη Μέση Ανατολή και επίσης γιατί έπρεπε να δημοσιευτεί.

Το στρατιωτικό υπόβαθρο του σχεδίου

Οι στρατιωτικές προϋποθέσεις αυτού του σχεδίου δεν αναφέρθηκαν παραπάνω, αλλά σε πολλές περιπτώσεις όπου κάτι παρόμοιο «αναλύεται» κεκλεισμένων των θυρών σε μέλη του ισραηλινού καθεστώτος, αυτό το σημείο αποσαφηνίζεται. Εκτιμάται ότι οι ισραηλινές ένοπλες δυνάμεις, σε κανέναν τομέα δεν είναι επαρκείς για να αναλάβουν την κατοχή τόσο εκτεταμένων περιοχών όπως αυτές που συζητήθηκαν παραπάνω. Στην πραγματικότητα, ακόμα και σε καιρούς έντονης παλαιστινιακής «αναταραχής» στη δυτική όχθη, οι δυνάμεις του ισραηλινού στρατού εκτείνονται πάρα πολύ. Η απάντηση σε αυτό είναι η μέθοδος της κυριαρχίας με μεθόδους τύπου «δυνάμεις Χαντάντ» ή τύπου «συνασπισμοί χωριών» (επίσης γνωστοί ως λίγκες): τοπικές δυνάμεις υπό την «ηγεσία» ανθρώπων παντελώς αποκομμένων από τους πληθυσμούς, που δεν έχουν ούτε καν κάποια φεουδαρχική ή κομματική δομή (όπως έχουν οι Φαλαγγίτες λ.χ.). Τα «κράτη» που προτείνονται από τον Γινόν είναι «τύπου Χανταντλάντ» (Haddadland) και «συνασπισμοί χωριών» και οι ένοπλες δυνάμεις τους θα είναι, χωρίς αμφιβολία, αντίστοιχες. Επιπρόσθετα, η ισραηλινή στρατιωτική υπεροχή σε μια τέτοια κατάσταση θα είναι πολύ μεγαλύτερη απ' ό,τι είναι ακόμη και τώρα, ώστε κάθε κίνημα εξέγερσης θα «τιμωρείται» είτε με μαζική ταπείνωση, όπως στη δυτική όχθη ή στη λωρίδα της Γάζας, είτε με βομβαρδισμό και ισοπέδωση των πόλεων, όπως τώρα στον Λίβανο (Ιούνιος 1982), είτε και με τα δύο. Για να το πετύχει αυτό, το σχέδιο, όπως επεξηγείται προφορικά, καλεί για το σχηματισμό ισραηλινών φρουρών σε θέσεις κλειδιά ανάμεσα στα μίνι-κράτη εξοπλισμένων με τις απαραίτητες αυτοκινούμενες καταστροφικές δυνάμεις. Στην πραγματικότητα, είδαμε κάτι παρόμοιο στην Χανταντλάντ και πρόκειται σχεδόν βέβαια να δούμε το πρώτο παράδειγμα αυτού του συστήματος να λειτουργεί είτε στο νότιο Λίβανο, είτε σε ολόκληρο τον Λίβανο.

Είναι προφανές ότι εκτός από στρατιωτικές εικασίες, το ίδιο το σχέδιο επίσης εξαρτάται από το εάν οι Άραβες θα συνεχίσουν να είναι ακόμη περισσότερο διηρημένοι απ' ό,τι είναι τώρα και από την έλλειψη μαζικού κινήματος ανάμεσά τους. Μπορεί αυτές οι δύο συνθήκες να υπερκεραστούν μόνον όταν το σχέδιο θα έχει σημειώσει πρόοδο, με συνέπειες που δεν μπορούν να προβλεφθούν.

Γιατί είναι σημαντικό να δημοσιευτεί αυτό στο Ισραήλ;

Ο λόγος της δημοσίευσης είναι η διττή φύση της ισραηλινής-εβραϊκής κοινωνίας: Υψηλό επίπεδο ελευθερίας και δημοκρατίας, ειδικά για τους Εβραίους, σε συνδυασμό με επεκτατισμό και ρατσιστικές διακρίσεις. Σε μια τέτοια κατάσταση, η ισραηλινή-εβραϊκή ελίτ (γιατί οι μάζες ακολουθούν την τηλεόραση και τους λόγους του Μπεγκίν) πρέπει να πειστεί. Τα πρώτα βήματα για την διαδικασία πειθούς είναι προφορικά, όπως επισημάνθηκε παραπάνω, αλλά έρχεται μια στιγμή όπου αυτό δεν εξυπηρετεί. Χρειάζεται να παραχθεί έντυπο υλικό προς όφελος των πιο ανόητων από εκείνους που «πείθουν» ή «εξηγούν» (λόγου χάρη μεσαία στελέχη, που είναι συνήθως απίστευτα ηλίθιοι). Κατόπιν, εκείνοι το «μαθαίνουν», λίγο-πολύ και το κηρύσσουν στους άλλους. Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι το Ισραήλ και ακόμα και η Γισάβ της δεκαετίας του είκοσι, λειτουργούσαν πάντα με αυτόν τον τρόπο. Εγώ ο ίδιος θυμάμαι πως (προτού περάσω στην «αντιπολίτευση») πως η ανάγκη του πολέμου αναλυόταν σε μένα και σε άλλους ένα χρόνο πριν τον πόλεμο του 1956 και η ανάγκη της κατάκτησης της «υπόλοιπης δυτικής Παλαιστίνης όταν θα μας δοθεί η ευκαιρία» μας εξηγείτο στα 1965-67.

Γιατί θεωρείται ότι δεν υπάρχει ιδιαίτερος κίνδυνος από το εξωτερικό από τη δημοσίευση τέτοιων σχεδίων;

Τέτοιοι κίνδυνοι μπορεί να προέλθουν από δύο εστίες, όσο η κεντρική αντιπολίτευση στο Ισραήλ παραμένει ανίσχυρη (μια κατάσταση που μπορεί να αλλάξει ως συνέπεια του πολέμου με τον Λίβανο): ο αραβικός κόσμος, συμπεριλαμβανομένων των Παλαιστινίων και οι ΗΠΑ. Ο αραβικός κόσμος έχει αποδειχθεί έως τώρα ανίκανος μιας λεπτομερούς και ορθολογικής ανάλυσης της ισραηλινής-εβραϊκής κοινωνίας και οι Παλαιστίνιοι μέσες-άκρες δεν είναι καλύτεροι από τους άλλους. Σε μια τέτοια κατάσταση, ακόμη κι εκείνοι που φωνάζουν για τους κινδύνους του επεκτατισμού του Ισραήλ (οι οποίοι είναι αρκετά ρεαλιστικοί) δεν το κάνουν επειδή κατέχουν συγκεκριμένη και εμπεριστατωμένη γνώση του ζητήματος, αλλά εξαιτίας δοξασιών. Ένα καλό παράδειγμα είναι η πολύ βαθιά πίστη στην ανύπαρκτη γραφή στο τείχος της Κνεσέτ της βιβλικής φράσης για τον Νείλο και τον Ευφράτη. Ένα άλλο παράδειγμα είναι οι επίμονες και παντελώς εσφαλμένες δηλώσεις που γίνονται από μερικούς από τους πιο σημαντικούς Άραβες ηγέτες, ότι οι δύο γαλάζιες ρίγες στην ισραηλινή σημαία συμβολίζουν τον Νείλο και τον Ευφράτη, ενώ στην πραγματικότητα είναι παρμένες από τις ρίγες του εβραϊκού ενδύματος προσευχής (Shawl). Οι Ισραηλινοί ειδήμονες εκτιμούν ότι στο σύνολό τους οι Άραβες δεν θα δώσουν σημασία σε σημαντικές μεταξύ τους συνομιλίες και ο πόλεμος στον Λίβανο τους

επιβεβαίωσε. Επομένως, γιατί να μην συνεχίσουν με τις παλιές τους μεθόδους της πειθούς άλλων Ισραηλινών;

Στις ΗΠΑ κυριαρχεί μια πολύ παρόμοια κατάσταση, τουλάχιστον μέχρι τώρα. Οι γενικά πιο σοβαροί σχολιαστές αποκτούν τις πληροφορίες τους για το Ισραήλ και τις περισσότερες από τις απόψεις τους γι' αυτό από δύο πηγές. Η πρώτη είναι από άρθρα στον «φιλελεύθερο» αμερικανικό Τύπο, που γράφονται σχεδόν αποκλειστικά από Εβραίους θαυμαστές του Ισραήλ, οι οποίοι ακόμη και αν είναι κριτικοί σε κάποιες πτυχές του ισραηλινού κράτους, παραμένουν πιστοί σε αυτό που ο Στάλιν αποκάλεσε «δημιουργική κριτική». (Στην πραγματικότητα, εκείνοι ανάμεσά τους που ισχυρίζονται ότι είναι «αντισταλινικοί» είναι σταλινικότεροι του Στάλιν, με τον Ισραήλ ως θεό τους που δεν τους έχει ακόμη απογοητεύσει). Μέσα στο πλαίσιο μιας τέτοιας ακραίας λατρείας πρέπει να θεωρηθεί ότι το Ισραήλ έχει πάντα «καλές προθέσεις» και απλά «κάνει λάθη» ως εκ τούτου ένα τέτοιο σχέδιο δεν θα αποτελούσε πεδίο συζήτησης - ακριβώς όπως οι βιβλικές γενοκτονίες που έγιναν από τους Εβραίους δεν αναφέρονται. Η άλλη πηγή πληροφόρησης, The Jerusalem Post, έχει παρόμοιες πολιτικές. Όσο, λοιπόν, συνεχίζεται η κατάσταση όπου το Ισραήλ παραμένει μια πραγματικά «κλειστή κοινωνία» σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο, επειδή ο υπόλοιπος κόσμος θέλει να έχει τα μάτια του κλειστά, η δημοσίευση και ακόμη και η αρχή υλοποίησης ενός τέτοιου σχεδίου είναι ρεαλιστικές και εφικτές.

Ισραέλ Σαχάκ

17 Ιουνίου 1982, Ιερουσαλήμ
Μετάφραση: Στάθης Ανδρέου

